C/2023/1553

19.12.2023

# DOPORUČENÍ KOMISE

## ze dne 12. prosince 2023

## k provedení článku 30 směrnice (EU) 2023/1791 o energetické účinnosti („přepracované znění směrnice o energetické účinnosti“) týkajícího se vnitrostátních fondů pro energetickou účinnost, financování a technické pomoci

(C/2023/1553)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 292 této smlouvy,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Komise ve svém sdělení ze dne 28. listopadu 2018 s názvem „Čistá planeta pro všechny – Evropská dlouhodobá strategická vize prosperující, moderní, konkurenceschopné a klimaticky neutrální ekonomiky“ ([1]) uvedla, že energetická účinnost je klíčovou oblastí činnosti, bez níž nelze dosáhnout úplné dekarbonizace hospodářství Unie.

(2) V prosinci 2018 byl do balíčku opatření nazvaného „Čistá energie pro všechny Evropany“ zahrnut nový hlavní cíl Unie v oblasti energetické účinnosti do roku 2030 ve výši nejméně 32,5 % (ve srovnání s předpokládanou spotřebou energie v roce 2030), jehož účelem bylo posunout energetickou účinnost na první místo, dosáhnout celosvětového vedoucího postavení v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a zajistit spotřebitelům spravedlivé podmínky.

(3) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU („směrnice o energetické účinnosti“) ([2]) ve znění směrnice (EU) 2018/2002 ([3]) stanoví povinné úspory energie ve výši nejméně 32,5 % jako hlavní cíl, kterého by mělo být na úrovni EU dosaženo do roku 2030.

(4) Komise ve svém sdělení ze dne 17. září 2020 s názvem „Zvýšení cílů Evropy v oblasti klimatu do roku 2030 – Investice do klimaticky neutrální budoucnosti ve prospěch našich občanů“ (dále jen „plán dosažení cíle v oblasti klimatu“) ([4]) navrhla zvýšit ambice Unie v oblasti klimatu zvýšením cíle v oblasti emisí skleníkových plynů do roku 2030 alespoň na 55 % oproti úrovním z roku 1990. Tímto návrhem Komise dostála svému závazku přijatému ve sdělení ze dne 11. prosince 2019 s názvem „Zelená dohoda pro Evropu“, tj. předložit komplexní plán na odpovědné zvýšení cíle Unie pro rok 2030 směrem k 55 %.

(5) Z posouzení dopadů doprovázejícího plán dosažení cíle v oblasti klimatu vyplynulo, že ke splnění zvýšeného cíle v oblasti klimatu je třeba, aby bylo zvyšování energetické účinnosti oproti cíli ve výši 32,5 % výrazně zintenzivněno.

(6) Za účelem dosažení uvedených cílů a na základě svého sdělení ze dne 19. října 2020 s názvem „Pracovní program Komise na rok 2021 – Vitální Unie v křehkém světě“ ([5]) přijala Komise legislativní balíček, jehož cílem je snížit do roku 2030 emise skleníkových plynů alespoň o 55 % (dále jen „balíček ‚Fit for 55‘“) a dosáhnout do roku 2050 klimaticky neutrální Evropské unie. Tento balíček zahrnuje řadu oblastí politiky, včetně návrhu přepracovaného znění směrnice o energetické účinnosti.

([1]) Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Evropské investiční bance Čistá planeta pro všechny – Evropská dlouhodobá strategická vize prosperující, moderní, konkurenceschopné a klimaticky neutrální ekonomiky (COM(2018) 773 final).

([2]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti, o změně směrnic 2009/125/ES a 2010/30/EU a o zrušení směrnic 2004/8/ES a 2006/32/ES (Úř. věst. L 315, 14.11.2012, s. 1).

([3]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2002 ze dne 11. prosince 2018, kterou se mění směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 210).

([4]) Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Zvýšení cílů Evropy v oblasti klimatu do roku 2030 – Investice do klimaticky neutrální budoucnosti ve prospěch našich občanů“ (COM(2020) 562 final).

([5]) Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů s názvem „Pracovní program Komise na rok 2021: Vitální Unie v křehkém světě“ (COM(2020) 690 final).

(7) Směrnice (EU) 2023/1791 („přepracované znění směrnice o energetické účinnosti“) ([6]) byla tedy přijata dne 13. září 2023, což výrazně zvýšilo úroveň ambicí pro rok 2030, pokud jde o energetickou účinnost, a to i v souvislosti s financováním energetické účinnosti.

(8) Mobilizace investic do energetické účinnosti prostřednictvím specializovaných politických opatření a opatření na financování energetické účinnosti, schopných zvýšit objem projektů v oblasti energetické účinnosti a mobilizovat soukromé financování pro provádění přepracovaného znění směrnice o energetické účinnosti, má klíčový význam pro podporu členských států při plnění cílů energetické účinnosti do roku 2030 a dosažení klimatické neutrality do roku 2050 nákladově efektivním způsobem při současném zajištění konkurenceschopnosti a udržitelnosti ekonomiky EU.

(9) Evropská rada ve svých závěrech ze zasedání ve dnech 21. a 22. října 2022 vyzvala Radu a Evropskou komisi, aby předložily konkrétní návrhy mimo jiné za účelem zvýšení úsilí o úspory energie, a ve svých závěrech ze dne 15. prosince 2022 zopakovala, že je důležité zvýšit investice do energetické účinnosti.

(10) V článku 30 přepracovaného znění směrnice o energetické účinnosti je uznána potřeba zavést odpovídající finanční a technickou podporu pro opatření v oblasti energetické účinnosti, vypracovat cílená politická opatření umožňující mobilizaci soukromých investic do energetické účinnosti a vytváření podmínek pro další práci na stimulaci investic do energetické účinnosti, přičemž je kladen důraz na spolupráci mezi Evropskou komisí a členskými státy.

(11) Podle čl. 30 odst. 1, a aniž jsou dotčeny články 107 a 108 Smlouvy o fungování EU, by členské státy měly zejména napomáhat zřizování finančních mechanismů nebo využívání stávajících mechanismů pro opatření ke zvýšení energetické účinnosti za účelem maximalizace přínosů většího počtu finančních toků a kombinace grantů, finančních nástrojů a technické pomoci. Pokud jde o čl. 30 odst. 2, ten Komisi ukládá, aby byla členským státům nápomocna při vytváření nástrojů na pomoc v oblasti financování a vývoje projektů s cílem zvyšovat investice do energetické účinnosti a podpořit opatření v oblasti energetické účinnosti u osob postižených energetickou chudobou, zranitelných zákazníků, osob v nízkopříjmových domácnostech a případně osob žijících v sociálním bydlení. Na podporu členských států při provádění a uplatňování čl. 30 odst. 1 a 2 směrnice o energetické účinnosti pokyny připomínají oblast působnosti a cíle požadavků a uvádějí možnosti a příklady politických opatření ke splnění těchto povinností, jako je například potřeba zefektivnění regulačního rámce, jež umožní kombinaci více toků unijního a vnitrostátního financování, a usnadnění procesu vytváření nástrojů technické pomoci na vnitrostátní nebo případně regionální úrovni.

(12) Ustanovení čl. 30 odst. 3 členským státům ukládá podporovat úvěrové produkty v oblasti energetické účinnosti, jako jsou zelené hypotéky a zelené úvěry, a zajistit, aby byly finančními institucemi nabízeny široce a nediskriminačně a byly pro spotřebitele viditelné a přístupné, přijmout opatření pro snadnější uplatňování systémů financování z pokladničních poukázek a daní a vybízet ke zřizování nástrojů pro úvěrové záruky určených na investice do energetické účinnosti. Na podporu členských států při provádění a uplatňování čl. 30 odst. 3 směrnice o energetické účinnosti pokyny připomínají oblast působnosti a cíle požadavků a uvádějí možnosti a příklady politických opatření ke splnění těchto povinností, jako je například vytvoření nezbytného regulačního rámce k zajištění nediskriminace úvěrů na energetickou účinnost, vyčlenění režimů podpory a nástrojů ke snižování rizika na podporu úvěrových produktů v oblasti energetické účinnosti a nezbytné kroky s cílem umožnit systémy financování z pokladničních poukázek a daní ve vnitrostátních rámcích. V tomto ohledu by opatření členských států měla být v souladu s *acquis* EU v oblasti finanční regulace a měla by mobilizovat opatření, která členským státům a účastníkům trhu nabízí rámec EU pro udržitelné financování, aniž je dotčen další rozvoj v těchto oblastech.

(13) Ustanovení čl. 30 odst. 4 a 5 členským státům ukládá podporovat zavedení režimů finanční podpory konkrétně zaměřených na rekonstrukci individuálních a dálkových systémů vytápění a chlazení a podporovat odborné znalosti a technickou podporu na místní úrovni s cílem dosáhnout dekarbonizace místních systémů dálkového vytápění a chlazení. Na podporu členských států při provádění a uplatňování čl. 30 odst. 4 a 5 směrnice o energetické účinnosti pokyny připomínají oblast působnosti a cíle požadavků a uvádějí možnosti a příklady

([6]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1791 ze dne 13. září 2023 o energetické účinnosti a o změně nařízení (EU) 2023/955 (přepracované znění) (Úř. věst. L 231, 20.9.2023, s. 1).

politických opatření ke splnění těchto povinností, jako je například zavedení zvláštních režimů financování na rekonstrukci dálkového vytápění v souvislosti s vytvořením jednotných kontaktních míst pro provozovatele dálkového vytápění a chlazení.

(14) Ustanovení čl. 30 odst. 7 Komisi ukládá, aby s cílem mobilizovat soukromé financování pro opatření týkající se energetické účinnosti a energetické renovace a přispívat k dosažení cílů Unie v oblasti energetické účinnosti a souvisejících vnitrostátních příspěvků vedla dialog s veřejnými a soukromými finančními institucemi, jakož i s příslušnými konkrétními odvětvími za účelem identifikace potřeb a vytyčení možného přístupu. Komise v této souvislosti zahájí činnost nové evropské koalice pro financování energetické účinnosti, jejímž prostřednictvím se i členské státy zapojí do užší spolupráce, čímž se vytvoří rámec pro dialog o opatřeních, jež mohou investice do energetické účinnosti usnadnit.

(15) Podle čl. 30 odst. 11 mohou členské státy zřídit vnitrostátní fond pro energetickou účinnost, který má členské státy podpořit při plnění jejich vnitrostátních příspěvků v oblasti energetické účinnosti a jejich povinných úspor energie v souladu s články 4 a 8 směrnice (EU) 2023/1791 o energetické účinnosti. Podle čl. 30 odst. 12 by tento vnitrostátní fond pro energetickou účinnost, pokud je zřízen, měl sloužit ke zvýšení využívání soukromých investic do energetické účinnosti a k podpoře opatření v oblasti energetické účinnosti u osob postižených energetickou chudobou, zranitelných zákazníků, osob v nízkopříjmových domácnostech a případně osob žijících v sociálním bydlení. Na podporu členských států při provádění a uplatňování čl. 30 odst. 11 a 12 směrnice o energetické účinnosti a při využívání možností, které jsou k dispozici v čl. 30 odst. 13 a 14 směrnice o energetické účinnosti, pokyny připomínají oblast působnosti a cíle ustanovení o vnitrostátních fondech pro energetickou účinnost, navrhují kroky ke zřízení takového fondu a připomínají také možnost dočasně plnit roční povinnosti podle směrnice o energetické účinnosti prostřednictvím finančního příspěvku do vnitrostátního fondu pro energetickou účinnost, jakož i metodiku výpočtu tohoto finančního příspěvku.

(16) Ustanovení čl. 30 odst. 17 posiluje stávající požadavky na podávání zpráv o financování energetické účinnosti tím, že požaduje, aby členské státy do 15. března 2025 a poté každé dva roky v rámci svých integrovaných vnitrostátních zpráv o pokroku v oblasti energetiky a klimatu předkládaných podle článku 17 a v souladu s článkem 21 nařízení (EU) 2018/1999, oznámily Komisi údaje o a) objemu veřejných investic do energetické účinnosti a průměrném pákovém efektu dosaženém prostřednictvím veřejného financování na podporu opatření v oblasti energetické účinnosti; b) objemu úvěrových produktů v oblasti energetické účinnosti s rozlišením mezi různými produkty; c) v příslušných případech o vnitrostátních programech financování zavedených za účelem zvýšení energetické účinnosti a o zavedení osvědčených postupů a inovativních systémů financování energetické účinnosti. Kromě toho jsou v čl. 30 odst. 18 objasněny stávající povinnosti týkající se zveřejňování informací, které je třeba za účelem splnění povinností uvedených v odst. 17 písm. b) zohlednit.

(17) Právní a správní předpisy, kterými se provádí článek 30 o financování energetické účinnosti, uvedou členské státy v účinnost do 11. října 2025.

(18) Má-li EU dosáhnout svých cílů v oblasti energetické účinnosti a klimatu do roku 2030, je úplné provedení a účinné provádění přepracovaného znění směrnice o energetické účinnosti nezbytné.

(19) Členským státům je ponechán určitý prostor pro uvážení, aby provedly a uplatňovaly požadavky týkající se článku 30 o financování energetické účinnosti způsobem, který je pro jejich vnitrostátní situaci nejvhodnější,

DOPORUČUJE ČLENSKÝM STÁTŮM:

1. Řídit se při provádění požadavků zavedených článkem 30 směrnice (EU) 2023/1791 o energetické účinnosti pokyny uvedenými v příloze tohoto doporučení.

2. Toto doporučení vysvětluje změny v požadavcích a ukazuje, jak lze cílů směrnice dosáhnout. Cílem je přispět k jednotnému chápání přepracovaného znění směrnice o energetické účinnosti ve všech členských státech.

3. Tímto doporučením se nemění právní účinky přepracovaného znění směrnice o energetické náročnosti budov a není jimi dotčen závazný výklad uvedeného přepracovaného znění směrnice poskytnutý Soudním dvorem. Zaměřuje se na ustanovení týkající se financování energetické účinnosti a týká se článku 30 přepracovaného znění směrnice o energetické účinnosti.

V Bruselu dne 12. prosince 2023.

*Za Komisi*
Kadri SIMSON
*členka Komise*

*PŘÍLOHA*

## 1. ÚVOD

Cílem článku 30 směrnice (EU) 2023/1791 o energetické účinnosti („přepracovaného znění směrnice o energetické účinnosti“) je zvýšit veřejné a soukromé investice do energetické účinnosti v různých odvětvích, aby byly splněny cíle EU v oblasti energetické účinnosti pro rok 2030. K tomuto cíli přispívá tím, že poskytuje rámec umožňující zvýšit nákladovou efektivnost podpory z veřejných rozpočtů a mobilizaci soukromých investic do opatření v oblasti energetické účinnosti. Financování z EU a vnitrostátní veřejné financování nebudou k uspokojení investičních potřeb stačit, většinu finanční podpory bude třeba získat ze soukromého sektoru. Omezený objem dostupného veřejného financování se zaměří na řešení překážek pro investice, podporu investic nejzranitelnějších skupin, poskytování finančních nástrojů a veřejných záruk s cílem urychlit zavádění opatření v oblasti energetické účinnosti, využít pákového efektu soukromých investic a mobilizovat soukromé investice. Očekává se, že provedení článku 30 přepracovaného znění směrnice o energetické účinnosti, který se týká financování energetické účinnosti, ve vnitrostátním právu a jeho uplatňování zlepší rámec umožňující mobilizaci investic do energetické účinnosti, a přispěje tak k dosažení cílů v oblasti energetické účinnosti pro rok 2030 i cílů plánu REPowerEU v oblasti úspor energie.

Cílem těchto pokynů je podpořit členské státy při provedení článku 30 směrnice (EU) 2023/1791 o energetické účinnosti ve vnitrostátním právu. Závazný výklad právních předpisů EU spadá do výlučné pravomoci Soudního dvora Evropské unie. Názory vyjádřenými v těchto pokynech není dotčen postoj, který by Komise mohla zaujmout před Soudním dvorem.

Povinnosti členských států uvedené v článku 30 jsou podrobně popsány na začátku každého oddílu této přílohy a vyžadují, aby členské státy zavedly řadu politických opatření nebo programů financování a podpory s cílem zvýšit investice do energetické účinnosti ve všech odvětvích, a přispět tak k dosažení závazných cílů EU v oblasti energetické účinnosti pro rok 2030.

Oddíl 2 této přílohy připomíná závazná ustanovení článku 30 přepracovaného znění směrnice o energetické účinnosti, která mají být provedena ve vnitrostátním legislativním rámci a uplatňována, a poskytuje vysvětlení oblasti působnosti a cílů ustanovení, jakož i další informace o výběru možných politických opatření ke splnění požadavků.

Oddíl 3 této přílohy se zabývá nepovinnými ustanoveními o vnitrostátních fondech pro energetickou účinnost, která dávají členským státům možnost zřídit takový fond pro plnění cílů přepracovaného znění směrnice o energetické účinnosti a některých povinností vyplývajících z přepracovaného znění směrnice o energetické účinnosti prostřednictvím finančních příspěvků. V případě volby této možnosti se použijí některé přesné požadavky.

Oddíl 4 této přílohy se zabývá zpřísněnými požadavky na podávání zpráv o financování energetické účinnosti, které se přímo vztahují na členské státy. Toto podávání zpráv bude začleněno do vnitrostátních zpráv o pokroku v oblasti energetiky a klimatu v souladu s články 17 a 21 nařízení (EU) 2018/1999 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu.

## 2. ZÁVAZNÁ USTANOVENÍ PRO PROVEDENÍ VE VNITROSTÁTNÍM PRÁVU A UPLATŇOVÁNÍ

Ústředním požadavkem článku 30 je, aby členské státy napomáhaly zřizování finančních mechanismů a/nebo rozšiřovaly využívání stávajících mechanismů na podporu opatření v oblasti energetické účinnosti a aby podporovaly soukromá a inovativní řešení financování energetické účinnosti a odstraňovaly stávající překážky bránící rozšíření takových řešení. To je klíčové pro mobilizaci odpovídajícího objemu investic do energetické účinnosti. Následující oddíl a jeho pododdíly se zabývají hlavními závaznými požadavky na provedení ve vnitrostátním právu vyplývajícími z článku 30.

### 2.1. Napomáhání zřizování finančních mechanismů a kombinace grantů, finančních nástrojů a technické pomoci

*Tabulka 2-1.*

**Čl. 30 odst. 1 a 2**

| Č. | Odstavec článku 30 |
|---|---|
| 1 | Aniž jsou dotčeny články 107 a 108 Smlouvy o fungování EU, členské státy napomáhají zřizování finančních mechanismů nebo využívání stávajících mechanismů pro opatření ke zvýšení energetické účinnosti za účelem maximalizace přínosů většího počtu finančních toků a kombinace grantů, finančních nástrojů a technické pomoci. |

| | |
|---|---|
| 2 | Komise případně přímo nebo prostřednictvím finančních institucí pomáhá členským státům s vytvářením finančních mechanismů a nástrojů na podporu vývoje projektů na celostátní, regionální nebo místní úrovni s cílem zvyšovat investice do energetické účinnosti v různých odvětvích a chránit osoby postižené energetickou chudobou, zranitelné zákazníky, osoby v nízkopříjmových domácnostech a případně osoby žijící v sociálním bydlení a posilovat jejich postavení, mimo jiné začleněním hlediska rovnosti, aby nikdo nebyl opomenut. |

2.1.1. *Oblast působnosti a cíle požadavku*

Ustanovení čl. 30 odst. 1 vyžaduje, aby členské státy napomáhaly zřizování finančních mechanismů a maximalizovaly kombinování většího počtu finančních toků. Podle čl. 30 odst. 2 by členské státy měly kromě nástrojů na celostátní úrovni napomáhat zřizování finančních mechanismů na regionální nebo místní úrovni. Díky podrobné znalosti fondu budov a místních uživatelů jsou regionální a místní finanční mechanismy blíže občanům a místním podnikům. Mohou s nimi proto aktivně spolupracovat, a napomáhat tak využívání finanční podpory na zlepšování energetické účinnosti ([1]). Členské státy budou muset zajistit, aby finanční mechanismy nabízely kombinaci různých finančních toků a podpory vývoje projektů, a maximalizovat využívání podpory z fondů EU při vytváření celostátních a regionálních finančních nástrojů. K překonání mnoha různých překážek, které brání zlepšování energetické účinnosti, včetně ekonomických, finančních a informačních překážek a překážek souvisejících s chováním, je často zapotřebí kombinace finanční a technické podpory, která se týká procesů vývoje projektů, možností financování, důvěryhodnosti dodavatelů atd., včetně finanční gramotnosti v oblasti energií ([2]). Při zřizování finančních mechanismů a mechanismů technické podpory poskytujících veřejnou finanční podporu na opatření ke zvýšení energetické účinnosti by členské státy měly zohlednit použitelná pravidla státní podpory pro energetickou účinnost ([3]).

Finanční podpora sice může být k dispozici, o její existenci nebo přístupu k ní se však často neví. Jednotná kontaktní místa účinně zvyšují povědomí o technických a finančních možnostech a nabízejí kombinaci technické ([4]) a finanční podpory pro opatření v oblasti energetické účinnosti, a to jak v odvětví obytných, tak obchodních budov ([5]). Jednotná kontaktní místa mohou přímo poskytovat financování projektu a/nebo působit jako zprostředkovatel, který spojuje zákazníky s veřejnými nebo soukromými poskytovateli financování. Příkladem systému, který kombinuje finanční nástroje s technickou podporou, je systém Hauts-de-France Pass Rénovation (viz rámeček 1).

**Rámeček 1. Hauts-de-France Pass Rénovation**

Hauts-de-France Pass Rénovation je komplexním jednotným kontaktním místem, které regionální správa zavedla na podporu renovace obytných budov v regionu. Jeho cílem je snížit spotřebu energie v obytných budovách, bojovat proti energetické chudobě a ukázat, že financování energetické účinnosti je málo rizikové, což má soukromé banky motivovat k zavádění dalších produktů. Program byl pilotně zahájen v roce 2013 v Pikardii a od té doby byl rozšířen na celý region Hauts-de-France.

Tento program podniká několik kroků ke zvýšení viditelnosti úvěrových produktů v oblasti energetické účinnosti, jejich dostupnosti a přístupnosti. Byla realizována reklamní kampaň, která měla zajistit informovanost veřejnosti o tomto programu. Podporu mohou získat všichni vlastníci obývající své obytné budovy nebo jejich nájemci bez ohledu na věk a typ bydlení. Nabízí se různá řešení financování, včetně nabídky samostatných úvěrů, „zelených úvěrů“ s nulovým úrokem (v rámci regulovaného vnitrostátního režimu) a usnadněného přístupu k úvěrům od finančních institucí třetích

([1]) Economidou, M., Della Valle, N., Melica, G., Valentini, O. a Bertoldi, P., 2021, Financing energy renovations at local and regional levels (Financování energetických renovací na místní a regionální úrovni), EUR 30815 EN, Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk, ISBN 978-92-76-41141-3, doi:10.2760/52526, JRC123755.

([2]) Bertoldi, P., Boza-Kiss, B., Della Valle, N. a Economidou, M., 2021, The role of one-stop shops in energy renovation - a comparative analysis of OSSs cases in Europe, Energy and Buildings (Úloha jednotných kontaktních míst v energetických renovacích – srovnávací analýza případů jednotných kontaktních míst v Evropě, energetika a budovy), ISSN 0378-7788, 250, s. 111273, JRC124675.

([3]) Pokud jde o podporu investic do energetické účinnosti, jsou příslušnými ustanoveními o státní podpoře články 38, 38a (podpora vlastníkům a nájemcům budov), 38b (podpora společností poskytujících energetické služby) a 39 (podpora poskytovaná prostřednictvím finančních zprostředkovatelů) obecného nařízení o blokových výjimkách pro státní podporu a oddíl 4.1 (Podpora na snižování a pohlcování emisí skleníkových plynů, včetně podpory obnovitelných energií a energetické účinnosti), 4.2 (Podpora na zlepšení energetické náročnosti a environmentální výkonnosti budov) a 4.10 (Podpora na dálkové vytápění a chlazení) Pokynů pro státní podporu v oblasti klimatu, životního prostředí a energetiky.

([4]) Včetně technické podpory pro plánování, zajištění kvality a sledování prací po obydlení budovy.

([5]) Boza-Kiss, B., Bertoldi, P., Della Valle, N. a Economidou, M., 2021, One-stop shops for residential building energy renovation in the EU (Jednotná kontaktní místa pro energetické renovace obytných budov v EU), EUR 30762 EN, Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk, ISBN 978-92-76-40100-1, doi:10.2760/245015, JRC125380.

stran. Doba splatnosti úvěru může být až 25 let a závisí na době trvání efektu konkrétní renovace. Poskytuje se předběžné financování prací, splacení probíhá až na konci projektu. Aby byla zajištěna cenová dostupnost, zohledňují měsíční platby předpokládané úspory energie. Nízkopříjmoví příjemci, kteří si nemohou dovolit splatit úvěr, mohou také využít finanční pomoci poskytované státním orgánem pro bydlení ANAH. Domácnostem je také poskytována technická podpora, která zahrnuje audit tepelných poměrů jejich obydlí, poradenství ohledně renovačních prací a možných úspor energie, podporu při výběru firem, monitorování místa během renovace a následné sledování spotřeby energie.

2.1.2. *Volba politických opatření ke splnění požadavku*

Členské státy by mohly splnit požadavek na napomáhání zřizování finančních mechanismů a kombinaci grantů, finančních nástrojů a technické pomoci prostřednictvím různých opatření:

— **Zjednodušení regulačního rámce, aby bylo možné kombinovat více toků financování z EU a vnitrostátního financování** a kombinovat granty, finanční nástroje a technickou pomoc z různých mechanismů.

— **Zajištění úzké koordinace mezi různými zdroji financování energetické účinnosti s ohledem na potřeby cílových konečných příjemců. Například nadcházející podpora z veřejných rozpočtů na opatření v oblasti energetické účinnosti ve zranitelných domácnostech ze Sociálního klimatického fondu** ([6]) **by mohla být poskytována také prostřednictvím finančních zprostředkovatelů a členské státy by již mohly plánovat, jak taková opatření zahrnout do svých sociálních klimatických plánů, které budou předloženy do června 2025, a zavést integrovaný podpůrný rámec pro investice do energetické účinnosti.**

— **Vytvoření specializované odborné kapacity ve vnitrostátních podpůrných bankách nebo podobných veřejných institucích, které podporují kapitálové investice do energetické účinnosti, zejména v oblasti kombinování finančních nástrojů s veřejnými grantovými programy.**

— **Napomáhání zřizování mechanismů technické pomoci na celostátní či případně regionální úrovni.** Mechanismy technické pomoci mohou aktivně spolupracovat s místními správními orgány a místními podniky při poskytování finanční podpory a upřednostňovat kombinování různých finančních toků pro zlepšení účinnosti. Za tímto účelem mohou Evropská komise a Evropská investiční banka podpořit členské státy při zavádění mechanismů technické pomoci na celostátní a regionální úrovni na základě modelu ELENA.

— **Zřizování jednotných kontaktních míst na celostátní, regionální nebo místní úrovni** ([7]): Tyto systémy aktivně poskytují technickou i finanční podporu podnikům na zlepšení energetické účinnosti jejich zařízení a/nebo vlastníkům obývajícím své obytné domy nebo jejich nájemcům, kteří chtějí zvýšit energetickou účinnost svých obydlí. Mohou pomoci vybudovat důvěru jasným vymezením odpovědností a nápravných opatření v případě problémů se stavebními pracemi a mohou být také nápomocny při podpoře těžko dostupných skupin. Jednotná kontaktní místa mohou rovněž hrát klíčovou úlohu při sdružování několika domácností s podobnými potřebami modernizace, a působit tak jako agregátoři projektů, což přináší úspory z rozsahu, snižuje administrativní zátěž a zátěž spojenou se zajištěním kvality pro jednotlivé vlastníky obývající své domy, a umožňují standardizaci a agregaci projektů pro finanční investory a pro účely refinancování dluhu.

([6]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/955 ze dne 10. května 2023, kterým se zřizuje Sociální klimatický fond a mění nařízení (EU) 2021/1060 (Úř. věst. L 130, 16.5.2023, s. 1).

([7]) Pokyny k článku 23 přepracovaného znění směrnice o energetické účinnosti dále upřesňují ustanovení týkající se zřizování jednotných kontaktních míst na podporu cílů v oblasti energetické účinnosti.

## 2.2. **Podpora úvěrových produktů v oblasti energetické účinnosti**

*Tabulka 2-2.*

**Čl. 30 odst. 3 – první věta**

| Č. | Odstavec článku 30 |
|---|---|
| 3 – první věta | Členské státy přijmou opatření, která podporují úvěrové produkty v oblasti energetické účinnosti, jako jsou zelené hypotéky a zelené úvěry, zajištěné i nezajištěné, a zajistí, aby byly finančními institucemi nabízeny široce a nediskriminačně a aby byly pro spotřebitele viditelné a přístupné. |

### 2.2.1. *Oblast působnosti a cíle požadavku*

Úvěrové produkty v oblasti energetické účinnosti jsou úvěry, které pokrývají počáteční investiční náklady na opatření v oblasti energetické účinnosti. Úvěry v oblasti energetické účinnosti zahrnují celou řadu nástrojů dluhového financování, od standardních úvěrů na opatření v oblasti energetické účinnosti až po inovativnější úvěrové produkty, jako jsou hypotéky na zvýšení energetické účinnosti, zelené spotřebitelské úvěry a financování z pokladničních poukázek a daní. Tyto produkty může poskytovat několik různých typů věřitelů, včetně veřejných institucí, bank, podniků veřejné služby atd., a přijímat je může široká škála dlužníků, včetně majitelů domů, nájemců, podniků, společností poskytujících energetické služby a veřejných organizací.

Úvěrové produkty v oblasti energetické účinnosti se obvykle poskytují dvěma hlavními kanály:

— Prostřednictvím úvěrových rámců, což jsou úvěrové nástroje nabízené bankami nebo jinými finančními institucemi za konkrétním účelem financování opatření v oblasti energetické účinnosti. Na vznikajících trzích financování energetické účinnosti by měly být úvěrové rámce na energetickou účinnost v ideálním případě zaštítěny veřejnými a mnohostrannými bankami. S tím, jak budou trhy vyspělé, mohou místní komerční banky vytvářet specializované soukromé úvěrové rámce v oblasti energetické účinnosti (např. zelené hypotéky).

— Prostřednictvím účelových fondů, což jsou nástroje s konkrétním pověřením investovat do opatření v oblasti energetické účinnosti, často se zaměřením na konkrétní odvětví (např. budovy nebo průmysl). Účelové fondy by měly nabízet dluhové, ale i kapitálové a hybridní nástroje a úvěrové záruky. Tyto fondy mohou zahrnovat výhradně soukromý kapitál, výhradně veřejný kapitál nebo příspěvky ze soukromého i veřejného sektoru. Příkladem jsou vnitrostátní fondy pro energetickou účinnost, které existují v mnoha členských státech a o nichž bude dále pojednáno v oddíle 3.

Členské státy by měly podporovat finanční instituce, zejména komerční banky a vnitrostátní organizace podporující kapitálové investice, aby financování energetické účinnosti rozšířily. Zásadní úlohu při zvyšování objemu úvěrů v oblasti energetické účinnosti hrají zejména úvěrové instituce. Některé komerční banky v Evropě nabízejí zelené spotřebitelské úvěry a zelené hypotéky a mají strategie a cíle pro „ozelenění“ vybraných úvěrových portfolií. Soustava retailového bankovnictví může také využít dobře rozvinutou a rozšířenou organizační strukturu k poskytování poradenských a pomocných služeb na podporu požadavků a příležitostí spojených se zelenými úvěry, a to na základě přímých a pevných vztahů s vlastníky budov a podniky.

Za tímto účelem se členským státům a účastníkům trhu doporučuje, aby vhodně využívali nástroje, standardy a označení rámce EU pro udržitelné financování a unie kapitálových trhů, zejména s ohledem na úlohu taxonomie EU, která má pomoci mobilizovat soukromé finance na environmentálně udržitelné činnosti a příležitosti, včetně investic do špičkové energetické účinnosti.

Aby se podpořilo zavádění opatření v oblasti energetické účinnosti, mají zelené spotřebitelské úvěry obvykle delší splatnost než spotřebitelské úvěry pro všeobecné účely, nižší a/nebo pevné úrokové sazby a často jsou bez požadavků na zajištění ([8]). Zelené spotřebitelské úvěry lze využít na podporu opatření v oblasti energetické účinnosti prostřednictvím pořízení energeticky účinných zařízení, technologií nebo spotřebičů, jakož i na cílená opatření v oblasti renovace budov. Obdobně pak zelené hypotéky podporují dlužníky, aby zvýšili energetickou účinnost svých budov a/nebo si pořídili energeticky úsporné bydlení tím, že nabízejí výhodnější podmínky než standardní hypotéky. V rámečku 2 je uveden příklad rumunského programu Zelené domovy a zelené hypotéky.

([8]) Zajištění neboli kolaterál je aktivum, které dlužník dává do zástavy věřiteli pro případ nesplácení. Úvěry, které jsou zajištěné, jsou často poskytovány s levnější úrokovou sazbou než úvěry bez zajištění, ale s vyšším rizikem pro dlužníka.

**Rámeček 2. Program Zelené domovy a zelené hypotéky v Rumunsku**

Program Zelené domovy a zelené hypotéky v Rumunsku byl zřízen v roce 2012 s financováním ze strany Evropské komise ([9]). Skládá se ze dvou prvků: 1) certifikátu Zelené domovy od rumunské rady pro zelené budovy a 2) zelených hypoték poskytovaných komerčními bankami kupujícím domů certifikovaných rumunskou radou pro zelené budovy. Mohou se zapojit všechny banky nabízející hypotéky v Rumunsku, pokud souhlasí s přijetím kritérií a nezávislého systému certifikace zelených domovů rumunskou radou pro zelené budovy a nabízejí snížené úrokové sazby na domy certifikované rumunskou radou pro zelené budovy. Poskytnuté hypotéky nezahrnují žádné veřejné dotace. Banky nabízejí nižší úrokové sazby, protože u certifikovaných zelených domovů je nižší riziko nesplácení hypotéky a vyšší zhodnocení aktiva. Národní banka Rumunska také umožňuje kupujícím zelených domovů v žádosti o úvěr započítat odhadované úspory energie jako další zdroj příjmu, což dlužníkům umožňuje přístup k rozsáhlejším úvěrům na energeticky úspornou renovaci nebo výstavbu.

V čl. 30 odst. 3 se dále uvádí, že členské státy zajistí, aby byly úvěrové produkty v oblasti energetické účinnosti finančními institucemi nabízeny široce a nediskriminačně a aby byly pro spotřebitele viditelné a přístupné ([10]). K provedení tohoto požadavku je třeba vzít v úvahu následující opatření:

— Pro zajištění široké nabídky by bylo přínosné podpořit rozvoj prosperujícího vnitrostátního trhu s úvěrovými produkty v oblasti energetické účinnosti a zajistit, aby potenciální zákazníci měli přístup k významné a diferencované škále finančních produktů a mohli si mezi nimi vybrat.

— Aby byla zajištěna nediskriminační nabídka ve srovnání s jinými finančními produkty, měly by členské státy zajistit, aby retailový segment finančních institucí využíval svou dostupnou nabídku specializovaných úvěrových produktů v oblasti energetické účinnosti (hypoték a spotřebitelských úvěrů). Potenciální klienti by měli být informováni o existenci úvěrových produktů v oblasti energetické účinnosti a tento typ produktů – u nějž se očekávají výhodnější podmínky – by měl být zákazníkům nabízen vždy, když lépe vyhovuje jejich potřebám.

Od členských států se proto očekává, že zajistí, aby úvěrové produkty v oblasti energetické účinnosti byly nabízeny široce a nediskriminačně a aby byly pro spotřebitele viditelné a přístupné. Mohly by tak učinit tím, že by do vnitrostátních právních předpisů zavedly povinnost, která by vyžadovala, aby finanční instituce jasně posuzovaly zájmy stávajících nebo potenciálních zákazníků na zvýšení energetické účinnosti jejich majetku (např. obytných a komerčních nemovitostí; spotřebičů a zařízení) a na základě takového zájmu aktivně zpřístupňovaly úvěrové produkty v oblasti energetické účinnosti, které odpovídají potřebám klientů. Nabídka úvěrových produktů v oblasti energetické účinnosti by měla být v každém případě v souladu se směrnicí o spotřebitelském úvěru ([11]) a směrnicí o hypotečních úvěrech ([12]), jakož i s pokyny Evropského orgánu pro bankovnictví k poskytování a sledování úvěrů z roku 2020 určenými pro finanční instituce v oblasti působnosti uvedených směrnic ([13]).

Aby byla zajištěna široká nabídka úvěrových produktů v oblasti energetické účinnosti v podmínkách jednotlivých členských států, musí členské státy přijmout opatření na podporu rozvoje tohoto trhu zavedením některých politických opatření a revizí právních předpisů popsaných v oddíle 2.2.2.

Kromě toho budou muset členské státy sledovat vnitrostátní trh, aby zajistily, že spotřebitelé budou mít prospěch ze zavádění úvěrových produktů v oblasti energetické účinnosti, a to posouzením, zda jsou tyto produkty navrženy tak, aby snižovaly náklady a rizika spojená s investicemi do opatření v oblasti energetické účinnosti, a zda úvěrové instituce zohledňují nižší riziko nesplácení investic do energetické účinnosti, pokud je podloženo spolehlivými důkazy. Úvěrové produkty v oblasti energetické účinnosti by navíc měly být dostupné i nízkopříjmovým domácnostem, postiženým energetickou chudobou a/nebo žijícím v sociálním bydlení, a to zavedením vhodných nástrojů ke zmírnění rizika, jakož i být v souladu s předpisy o finanční stabilitě ([14]).

([9]) Evropská komise, Generální ředitelství pro energetiku, 2022, Report on the evolution of financing practices for energy efficiency in buildings, SME's and in industry: final report (Zpráva o vývoji postupů financování energetické účinnosti v budovách, malých a středních podnicích a v průmyslu: závěrečná zpráva), Úřad pro publikace Evropské unie.

([10]) Provádění povinností podle článku 30 přepracovaného znění směrnice o energetické účinnosti by nemělo narušit finanční stabilitu EU.

([11]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2225 ze dne 18. října 2023 o smlouvách o spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice 2008/48/ES.

([12]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/17/EU ze dne 4. února 2014 o smlouvách o spotřebitelském úvěru na nemovitosti určené k bydlení a o změně směrnic 2008/48/ES a 2013/36/EU a nařízení (EU) č. 1093/2010.

([13]) Evropský orgán pro bankovnictví EBA/GL/2020/06, 29. května 2020.

([14]) Francouzský vládní program Prêt Avance Rénovation je příkladem hypotečního úvěru určeného nízkopříjmovým domácnostem, které chtějí financovat práce na energeticky úsporné renovaci svého domu.

V souladu se zásadou nediskriminace by měly být jak úspory energie (budoucí záporné výdaje), tak zhodnocení podkladového aktiva (při dopadu na finanční situaci potenciálního dlužníka) považovány za kritéria, která by měla finanční instituce při navrhování úvěru v oblasti energetické účinnosti zohlednit. V této souvislosti by se úspory energie, které se očekávají v důsledku investice do energetické účinnosti, měly považovat za jeden z různých ukazatelů při posuzování úvěruschopnosti spotřebitele. Při posuzování schopnosti dlužníka plnit závazky z úvěrové smlouvy se totiž očekává, že instituce a věřitelé zohlední relevantní faktory, které by mohly ovlivnit současnou a budoucí schopnost dlužníka splácet, jako jsou úspory energie (nákladů) nebo rozsah nemovitého majetku, přičemž se vyhnou tomu, aby kritéria pro dlužníky znamenala nepřiměřenou zátěž a nadměrné zadlužení ([15]).

2.2.2. *Volba politických opatření ke splnění požadavku*

Členské státy mohou splnit požadavek na zajištění široké a nediskriminační nabídky úvěrových produktů v oblasti energetické účinnosti například prostřednictvím těchto opatření:

— **Vytvoření potřebného regulačního rámce**: Vnitrostátní právní předpisy by měly finančním institucím ukládat povinnost posoudit zájem svých stávajících a potenciálních klientů na zvýšení energetické účinnosti jejich majetku a/nebo na pořízení energeticky účinného zařízení a nabídnout jim specializovaný úvěrový produkt v oblasti energetické účinnosti, který nejlépe odpovídá jejich zájmům. Kromě toho by členské státy měly vyžadovat, aby finanční instituce nabízely úvěrové produkty v oblasti energetické účinnosti, které odpovídají potřebám různých typů klientů a segmentů trhu (obytné, obchodní, průmyslové, veřejné budovy atd.), aby měli potenciální klienti přístup k široké škále možností na trhu.

— **Přijetí předpisů, které zajistí nediskriminaci úvěrů v oblasti energetické účinnosti**: Předpisy by měly zabránit tomu, aby finanční instituce diskriminovaly své úvěrové produkty v oblasti energetické účinnosti ve prospěch jiných úvěrových produktů ve svém portfoliu, aby si spotřebitelé mohli vybrat pro ně nejvhodnější produkt, a to bez ohledu na použitelná pravidla týkající se zohlednění rizik. K tomu může dojít z různých důvodů, které zahrnují:

— Složitost / administrativní zátěž produktu ve vztahu k ostatním, která znesnadňuje jeho vysvětlení a zavedení. Finanční instituce by měly zajistit odbornou přípravu pro své zaměstnance v retailovém segmentu, aby mohli klientům lépe vysvětlit mezní přínosy úvěrových produktů v oblasti energetické účinnosti. Členské státy by mohly zavést odbornou přípravu a podpůrné programy na zvýšení finanční gramotnosti občanů a podniků v oblasti energií.

— Výběr nejlepšího doporučeného produktu pouze na základě úrokové sazby bez zohlednění dalších faktorů. Je důležité, aby úroková sazba finančního produktu v oblasti energetické účinnosti nebyla vyšší než úroková sazba běžného finančního produktu stejné instituce pro srovnatelný typ investice.

— Politiky odměňování, které poskytují neodůvodněně vyšší motivaci k prodeji běžného finančního produktu oproti konkurenčnímu produktu v oblasti energetické účinnosti.

Tyto požadavky jsou příkladem uplatňování zásady „energetická účinnost v první řadě“ ze strany finančních institucí.

Členské státy mají k dispozici různé možnosti politiky, jak zajistit, aby úvěrové produkty v oblasti energetické účinnosti nebyly diskriminovány ve srovnání s jinými typy produktů, a to zajištěním viditelnosti a přístupnosti pro spotřebitele:

— **Provádění reklamních kampaní**: Reklamní kampaně mohou zvýšit povědomí o úvěrových produktech v oblasti energetické účinnosti a o dostupných programech veřejné podpory.

— **Zajištění toho, aby dostupné finanční produkty byly navrženy s cílem minimalizovat náklady a riziko pro dlužníka**: Cenovou dostupnost lze zlepšit předběžným financováním prací, delší splatností úvěrů zohledňující životnost zařízení, měsíčními splátkami, které jsou nižší nebo rovny předpokládaným úsporám energie, a zabudovaným měřením a ověřováním dosažených úspor energie. Aby se minimalizovala rizika a náklady pro dlužníky i rizika pro finanční instituce, mohlo by být navrhování takových produktů doprovázeno podporou z veřejných nástrojů na snižování rizik.

([15]) Jak je podrobně uvedeno v pokynech Evropského orgánu pro bankovnictví k poskytování a sledování úvěrů z roku 2020, Evropský orgán pro bankovnictví, EBA/GL/2020/06, 29. května 2020.

— **Poskytování regulačních a finančních pobídek finančním institucím, například prostřednictvím technické pomoci, na podporu rozvoje nových úvěrových produktů v oblasti energetické účinnosti a jejich zavádění, zajištění toho, aby jejich zaměstnanci v retailovém segmentu získali náležitou odbornou přípravu, aby klientům vysvětlili mezní přínosy úvěrových produktů v oblasti energetické účinnosti, včetně následného měření, ověřování a dodržování souladu u projektů v oblasti energetické účinnosti.**

— **Zahrnutí konkrétních ustanovení týkajících se nízkopříjmových domácností Nízkopříjmové domácnosti nemusí být schopny dovolit si splácet úvěry za tržní sazby, proto by měla být poskytnuta další finanční podpora, například záruky nebo dotované veřejné úvěry. Ty lze kombinovat s dalšími toky financování a technickou pomocí. Mohou být také součástí dávek sociálního zabezpečení nebo mohou být alternativním či doplňkovým způsobem poskytování sociálních sazeb za energii v členských státech, kde se tyto sazby uplatňují.**

— **Vytváření specializovaných režimů podpory na podporu úvěrových produktů v oblasti energetické účinnosti pro mladé a stárnoucí obyvatelstvo**: Podpora by měla být dostupná všem vlastníkům nebo nájemcům bez ohledu na věk a perspektivu splácení. Měly by být poskytnuty zvláštní záruky, které umožní mladým lidem a stárnoucímu obyvatelstvu přístup k úvěrovým produktům v oblasti energetické účinnosti.

Kromě toho mohou členské státy splnit požadavek na další podporu úvěrových produktů v oblasti energetické účinnosti a svého vnitrostátního trhu prostřednictvím těchto podpůrných opatření:

— **Zřízení mechanismů pro veřejné zelené úvěry nebo posílení mechanismů stávajících:** Veřejné zelené úvěry jsou nabízeny nebo nepřímo dotovány veřejnými institucemi a určeny domácnostem, podnikům a nájemcům na pokrytí počátečních nákladů na opatření v oblasti energetické účinnosti. Veřejné úvěry jsou obvykle „zvýhodněnými úvěry“, protože ve srovnání s komerčními úvěry mají příznivé úrokové sazby nebo dobu splatnosti. Veřejné zelené úvěry může poskytovat vnitrostátní fond pro energetickou účinnost (viz oddíl 3) a/nebo jiné veřejné orgány.

— **Uvolnění financování pro zvýšení energetické účinnosti ze strany soukromého sektoru:** Členské státy mohou aktivně podporovat soukromé finanční instituce při rozšiřování vhodných úvěrových produktů, např. prostřednictvím nástrojů na snížení rizika, jako jsou úvěrové záruky (oddíl 2.5), podpora rozvoje projektů a osvětové/informační kampaně.

Pro ověření dobrého fungování trhu se zelenými úvěry by bylo pro členské státy přínosné provádět pravidelná posuzování trhu, aby se ověřilo, zda jsou výše uvedená opatření prováděna, a vyhodnocovat úroveň souladu jejich finančního trhu s požadavkem přepracovaného znění směrnice o energetické účinnosti na zajištění široké a nediskriminační nabídky finančních produktů v oblasti energetické účinnosti ve vnitrostátních podmínkách. Členské státy by měly provádět hodnocení politiky *ex post* týkající se jejich stávajících politických a finančních opatření na podporu využívání úvěrových produktů v oblasti energetické účinnosti. Na základě výsledků těchto posouzení by členské státy měly společně se svými vnitrostátními regulačními orgány dále rozvíjet strategie pro zlepšení souladu.

## 2.3. **Snadnější uplatňování systémů financování z pokladničních poukázek a daní**

*Tabulka 2-3.*

**Čl. 30 odst. 3 – druhá věta**

| Č. | Odstavec článku 30 |
|---|---|
| 3 – druhá věta | Členské státy přijmou opatření pro snadnější uplatňování systémů financování z pokladničních poukázek a daní, a to se zřetelem k pokynům poskytnutým Komisí v souladu s odstavcem 10. |

### 2.3.1. *Oblast působnosti a cíle požadavku*

Financování z pokladničních poukázek a daní se liší od ostatních úvěrových režimů v oblasti energetické účinnosti tím, že využívá alternativní způsoby splácení, tj. účty za energii, daně a další poplatky související s nemovitostí. To může snížit transakční náklady a nabídnout koncovým uživatelům pohodlné, známé a důvěryhodné možnosti splácení.

Financování z pokladničních poukázek a daní jsou formy financování na základě bydlení, což znamená, že vytvářejí mechanismy pro převod povinností splácet dluh z bývalého vlastníka (vlastníků) na následného vlastníka (vlastníky) tím, že dluh vážou na samotnou nemovitost. Lze také zavést mechanismy, které umožní nájemcům podílet se na splácení úvěru prostřednictvím dodatečného poplatku v rámci daňového předpisu nebo účtu za energii vztahujícího se k obydlí, který je částečně nebo zcela kompenzován efektem snížené spotřeby energie. Ačkoli mají systémy financování z pokladničních poukázek a daní podobné výhody, jejich struktura se liší, stejně jako opatření potřebná k usnadnění jejich provádění.

**Financování z pokladničních poukázek** je způsob financování energeticky úsporných renovací budov, u nějž se jako prostředek splácení používá účet za veřejné služby. Výhodou systémů financování z pokladničních poukázek je, že mohou využívat stávající platební systémy podniků veřejné služby, a snižovat tak transakční náklady. Tyto systémy využívají znalosti podniků veřejné služby o vzorcích spotřeby energie jejich klientů a historii splácení účtů k určení účinných opatření v oblasti energetické účinnosti a zároveň snižují potenciální riziko nesplácení úvěrů. Vzhledem k nižším transakčním nákladům a sníženým rizikům mohou systémy financování z pokladničních poukázek nabízet atraktivní podmínky, jako jsou nízké úrokové sazby a dlouhá doba splatnosti, a být široce přístupné za předpokladu, že jsou zavedeny důkladné analýzy rizik a opatření k jejich zmírnění.

Struktury systémů financování z pokladničních poukázek se značně liší. V některých systémech poskytuje financování energeticky úsporných renovací přímo energetická společnost; v ostatních případech je poskytováno soukromou třetí stranou, přičemž podnik veřejné služby funguje jako zprostředkovatel splácení. Pokud je to relevantní, zejména pokud jsou systémy financování z pokladničních poukázek prováděny jako úvěrová smlouva, a nikoli jako služba, musí být systémy financování z pokladničních poukázek v souladu se směrnicí o spotřebitelském úvěru a právními předpisy na ochranu spotřebitele energie. V těchto případech by se při posuzování úvěruschopnosti spotřebitele mohly zohlednit úspory energie, které se očekávají v důsledku investice do energetické účinnosti, kdykoli je možné dostatečně prokázat, že spotřebitelský úvěr přinese spotřebiteli budoucí příjmy. Podle nedávno přijatých pravidel o smlouvách o spotřebitelském úvěru by posouzení úvěruschopnosti spotřebitele, tj. posouzení schopnosti trvale splácet úvěr, mělo vycházet z informací o finančních a ekonomických poměrech spotřebitele ([16]), jako jsou informace o příjmu nebo jiných zdrojích splácení, včetně očekávaných úspor energie. V rámečku 3 je uveden příklad systému financování z pokladničních poukázek prováděného prostřednictvím lotyšského programu Sunshine.

**Rámeček 3. Lotyšský program Sunshine a lotyšský fond pro energetickou účinnost budov**

Program Sunshine byl zahájen jako projekt programu Horizont 2020 na podporu rozsáhlé renovace lotyšského fondu budov s poměrně špatnou energetickou účinností ([17]). Každý projekt je realizován společností poskytující energetické služby ([18]), která provádí rozsáhlé renovace obytných budov s více bytovými jednotkami, jako jsou modernizace obvodového pláště budovy, izolace rozvodů tepla, instalace řídicích systémů atd. Projekty jsou založeny na smlouvě o energetických službách, v níž společnost poskytující energetické služby zaručuje, že renovace přinesou určitou úroveň úspor energie. Projekty jsou až ze 40 % financovány z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj a zbývající část se získává prostřednictvím financování z pokladničních poukázek.

Koncoví uživatelé nadále platí stejný měsíční účet jako před renovací. Účet se platí společnosti pro správu domu, která využívá úspor z energeticky úsporných renovací k platbě společnosti poskytující energetické služby. Tato ujednání o financování z pokladničních poukázek jsou sjednána na prvních dvacet let. Vzhledem k tomu, že efekt renovací průměrně přetrvává třicet let, budou mít koncoví uživatelé prospěch z budoucích úspor energie. Hodnota obydlí v renovovaných budovách se obvykle okamžitě zvýší o 20–30 %.

**Programy financování z daní** poskytují domácnostem nebo společnostem dluhový nástroj na pokrytí nákladů na renovaci obytných nebo komerčních budov, nákup energeticky účinných spotřebičů nebo zařízení nebo na jiné zlepšení energetických procesů a jako nástroj splácení využívají konkrétní daně a/nebo jiné poplatky související s nemovitostí. Pokud je budova pronajímána, může v závislosti na systému být tím, kdo splácí úvěr prostřednictvím daní a/nebo jiných poplatků a zároveň má prospěch z úspor energie, nájemce. Jako forma financování na základě bydlení zahrnují systémy

([16]) Jak stanoví směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2225 ze dne 18. října 2023 o smlouvách o spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice 2008/48/ES.

([17]) RenOnBill, 2020, Overview of On-Bill Building Energy Renovation Schemes (Přehled systémů energetické renovace budov financovaných z pokladničních poukázek). Tento projekt obdržel financování z programu Evropské unie pro výzkum a inovace Horizont 2020.

([18]) Společnosti poskytující energetické služby poskytují domácnostem a firmám kapitálovou a technickou podporu při realizaci opatření na úsporu energie a na oplátku přebírají část výnosů z budoucích úspor energie.

financování z daní mechanismy, které umožňují, aby dluh přešel z předchozího vlastníka (předchozích vlastníků) nemovitosti na dalšího (další vlastníky), aniž by musel být nutně zlikvidován: pokud se budova prodá, může být „úvěr" splacen nebo převzat novým majitelem (novými majiteli), pokud s tím souhlasí. Skutečnost, že financování z daní zavádí přímé mechanismy převodu dluhu, pomáhá překonat demotivaci vlastníků nemovitostí investovat do opatření v oblasti energetické účinnosti s dlouhou dobou návratnosti, pokud se domnívají, že budou nemovitost vlastnit pouze po kratší dobu.

Financování z daní vzniklo ve Spojených státech jako model PACE (Property Assessed Clean Energy, čistá energie posouzená ve vztahu k nemovitosti), kdy se splátky provádějí prostřednictvím příplatku k dani z nemovitosti, kterou platí majitel budovy. Úvěry podle modelu PACE jsou zajištěny zástavním právem k nemovitosti ([19]), takže povinnost splácet je převedena spolu s vlastnictvím nemovitosti. Financování z daní může být poskytováno buď z veřejných zdrojů, jako jsou obecní samosprávy, nebo ze soukromých zdrojů. V případě soukromého financování je úlohou veřejného sektoru působit jako zprostředkovatel splácení tím, že se splátky úvěru začlení do výběru daní, a v případě, že je úvěrová smlouva uzavřena přímo mezi zákazníkem a třetí stranou, mělo by to být v souladu se směrnicí o spotřebitelském úvěru ([20]) a směrnicí o hypotečních úvěrech ([21]). Veřejný sektor se také může podílet na vymáhání dluhů, nebo dokonce působit jako prostředník v případě úvěrů se selháním, například zavedením doplňkových nástrojů krytí rizik, a tím snížit riziko pro investory. Vzhledem ke sníženému riziku pro věřitele z důvodu účasti veřejného sektoru na systému financování mohou být úvěry poskytované prostřednictvím systémů financování z daní často poskytovány za atraktivních podmínek, jako jsou nižší úrokové sazby, nižší platby předem a delší splatnost.

2.3.2. *Volba politických opatření ke splnění požadavku*

Aby členské státy splnily požadavky přepracovaného znění směrnice o energetické účinnosti týkající se snadnějšího uplatňování systémů financování z pokladničních poukázek a daní, mohly by zvážit přijetí zákona nebo předpisu, který by odstranil regulační překážky a umožnil rozvoj takových systémů ve vnitrostátních podmínkách, a také politických opatření a podpůrného rámce pro maximalizaci využívání systémů financování z pokladničních poukázek a daní, pokud je to pro dosažení cílů v oblasti energetické účinnosti pro rok 2030 relevantní.

Pokud jde o financování z pokladničních poukázek, kroky, které budou muset členské státy ke splnění tohoto požadavku podniknout, budou záviset na vnitrostátních podmínkách jednotlivých členských států. Na podporu provádění uvedených kroků může být zapotřebí přijmout tato opatření:

— **Stanovení práv podniku veřejné služby poskytovat financování energetické účinnosti**: V případě systémů financovaných podniky veřejné služby budou členské státy možná muset upravit zákony o věřitelích, a potvrdit tak, že podniky veřejné služby mají zákonné právo poskytovat úvěry na renovace. Mohou být vyžadovány další reformy maximální doby trvání a objemu úvěrů poskytovaných podniky veřejné služby.

— **Zajištění ochrany spotřebitele**: Členské státy by měly vyžadovat, aby poskytovatelé financování z pokladničních poukázek informovali dlužníky o rizicích a výhodách, které tento systém přináší, a to prostřednictvím specializované kampaně a povinných informačních požadavků. Pokud jsou takové systémy financování prováděny jako úvěrové smlouvy, musí být v souladu se směrnicí o spotřebitelském úvěru a směrnicí o hypotečních úvěrech.

— **Koordinaci provádění pověřenými veřejnými orgány: Financování z pokladničních poukázek vyžaduje spolupráci širokého spektra zúčastněných stran, včetně energetických společností, finančních institucí, subjektů na trhu s energetickými renovacemi a energetických regulačních orgánů, jakož i majitelů domů a nájemců. Vlády možná budou muset hrát koordinační úlohu tím, že pověří subjekty, aby ve spolupráci s příslušnými zúčastněnými stranami prozkoumaly a naplánovaly zavádění financování z pokladničních poukázek.**

— **Poskytnutí nástrojů na snížení rizika: Členské státy možná budou muset poskytnout finanční záštitu pilotním systémům (např. prostřednictvím úvěrových záruk), pokud je soukromí věřitelé budou považovat za rizikové.**

— **Zajištění dostatečných peněžních toků pro dosažení potřebného rozsahu: Po zavedení systému budou možná členské státy muset zajistit, aby prováděcí subjekt (např. podnik veřejné služby nebo společnost poskytující energetické služby) měl dostatečné peněžní toky pro rozšíření. Například vnitrostátní fond pro energetickou účinnost by mohl odkoupit pohledávky ze systému financování z pokladničních poukázek.**

([19]) Zástavní právo je forma zástavního nároku poskytnutého na věc nebo nemovitost za účelem zajištění úhrady dluhu.

([20]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2225 ze dne 18. října 2023 o smlouvách o spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice 2008/48/ES.

([21]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/17/EU ze dne 4. února 2014 o smlouvách o spotřebitelském úvěru na nemovitosti určené k bydlení a o změně směrnic 2008/48/ES a 2013/36/EU a nařízení (EU) č. 1093/2010.

— **Vyjasnění procesu a právní struktury pro financování z pokladničních poukázek v obytných budovách s více bytovými jednotkami**: Systémy financování z pokladničních poukázek jsou často atraktivní možností pro renovaci obytných budov s více bytovými jednotkami, avšak roztříštěnost rozhodovacího procesu může často bránit dosažení konsensu. Členské státy možná budou muset reformovat průřezové právní předpisy o vlastnictví, které upravují rozhodování o renovacích prostřednictvím financování z pokladničních poukázek v obytných budovách s více bytovými jednotkami, a stanovit způsob rozdělení odpovědnosti mezi spoluvlastníky, například v případě zpětného účinku nebo zvýšení spotřeby energie v důsledku chování spotřebitelů.

— **Umožnění převoditelných dluhů**: Další reformy mohou být nutné k zajištění toho, aby systémy financování z pokladničních poukázek umožňovaly sdílení nákladů na renovaci mezi vlastníky a nájemci budov a aby umožňovaly legální převod dluhů v případě změny vlastníka, nájemce nebo poskytovatele energie.

Členské státy budou muset zavést řadu opatření, aby splnily požadavek na snadnější uplatňování a vytvořily příznivý vnitrostátní regulační a právní rámec pro financování z daní. Stejně jako v případě financování z pokladničních poukázek budou konkrétní reformy záviset na vnitrostátních podmínkách, obecně však půjde o kombinaci těchto kroků:

— **Reforem předpisů a systémů týkajících se daní z nemovitostí a zástavních práv, aby bylo možné využívat systémy financování z daní**: Členské státy možná budou muset reformovat daňové zákony a soustavy týkající se nemovitostí, aby umožnily dodatečné platby za energeticky úsporné renovace. Může být nutné provést reformy zákonů týkajících se zástavního práva k nemovitostem a přednosti daně z nemovitosti ve vztahu k hypotéce.

— **Zajištění účinných postupů vymáhání**: Členské státy možná budou muset zavést nebo posílit postupy vymáhání v případě daňových nedoplatků. Může být také nutné zřídit veřejnou agenturu nebo ji pověřit, aby zasahovala do procesu vymáhání dluhů v případě úvěrů se selháním.

— **Usnadnění zřizování jednotných kontaktních míst: Systémy financování z daní mohou být účinnější, pokud jsou prováděny prostřednictvím jednotných kontaktních míst, která nabízejí balíček služeb pro energeticky úsporné renovace, včetně financování z daní. Jednotná kontaktní místa mohou také podporovat zranitelné nájemce, aby do renovace zapojili majitele nemovitostí** ([22]).

— **Zvyšování povědomí spotřebitelů, zlepšování odborné přípravy a ochrany spotřebitelů**: Členské státy možná budou muset také zvýšit povědomí spotřebitelů a jejich finanční gramotnost, zejména se zaměřit na spotřebitele v oblasti klíčových kompetencí týkajících se finanční gramotnosti v oblasti energií a na výhody a dostupnost systémů financování z daní, jakož i na rizika, která s sebou nesou ([23]). Systémy financování prováděné jako úvěrové smlouvy musí být v souladu se směrnicí o spotřebitelském úvěru a směrnicí o hypotečních úvěrech a příslušnými pravidly na ochranu spotřebitele.

2.4. Zajištění povědomí finančních institucí o možnostech účasti na financování zvyšování energetické účinnosti

*Tabulka 2-4.*

**Čl. 30 odst. 3 – třetí věta**

| Č. | Odstavec článku 30 |
|---|---|
| 3 – třetí věta | Členské státy zajistí, aby bankám a jiným finančním institucím byly poskytovány informace o možnostech účasti na financování opatření ke zvýšení energetické účinnosti, mimo jiné prostřednictvím vytváření partnerství veřejného a soukromého sektoru. |

2.4.1. *Oblast působnosti a cíle požadavku*

Cílem je, aby finanční instituce měly prospěch z informačních toků o investičních příležitostech, technologiích energetické účinnosti a osvědčených postupech při strukturování financování v souvislosti s očekávanými úsporami energie.

([22]) Bertoldi, P., Boza-Kiss, B., Della Valle, N. a Economidou, M., 2021, The role of one-stop shops in energy renovation - a comparative analysis of OSSs cases in Europe, Energy and Buildings (Úloha jednotných kontaktních míst při energetických renovacích – srovnávací analýza případů jednotných kontaktních míst v Evropě, energetika a budovy), ISSN 0378-7788, 250, s. 111273, JRC124675.

([23]) Della Valle, N. a Bertoldi, P., 2021, Mobilizing citizens to invest in energy efficiency (Mobilizace občanů k investování do energetické účinnosti), EUR 30675 EN, Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk, ISBN 978-92-76-36152-7, doi:10.2760/137315, JRC124667.

Vládou podporované sítě veřejných orgánů, finančních institucí a odvětví udržitelné energetiky mohou šířit informace o finančních nástrojích, které byly úspěšně použity na podporu investic do energetické účinnosti a které mohou být nápomocny při rozvoji nových a odpovídajících systémů a nástrojů financování v členských státech EU. V EU to zajišťuje skupina finančních institucí pro energetickou účinnost (EEFIG) a související fóra pro investice do udržitelné energie a navazující vnitrostátní kulaté stoly, které umožňují vnitrostátním zúčastněným stranám a odborníkům zapojit se a spolupracovat při provádění politik EU v oblasti energetické účinnosti.

Při poskytování důležitých informací finančním institucím pro financování energetické účinnosti mohou být rovněž nápomocné ústřední databáze. Platforma EEFIG pro snižování rizika v oblasti energetické účinnosti umožňuje finančním institucím transparentně porovnávat výkonnost investic do energetické účinnosti; Odysee-Mure pak sleduje trendy ve spotřebě energie a energetické účinnosti a vyhodnocuje politická opatření v oblasti energetické účinnosti.

Partnerství veřejného a soukromého sektoru nabízí potenciál pro mobilizaci soukromého financování a zhodnocení odborných znalostí soukromých společností. Partnerství veřejného a soukromého sektoru lze volně definovat jako spolupráci mezi veřejným orgánem a soukromou společností za účelem poskytování veřejné služby nebo dosažení veřejného cíle. Jedním z příkladů je Solas Sustainable Energy Fund (fond pro udržitelnou energii Solas), veřejně-soukromý fond podporovaný Evropskou investiční bankou (EIB) a MEAG (správce aktiv společností Munich Re a ERGO), který poskytuje dluhové financování společnostem poskytujícím energetické služby, jež realizují projekty v oblasti energetické účinnosti a obnovitelné energie za elektroměrem ([24]).

Agregace a sekuritizace projektů v oblasti energetické účinnosti, například ve formě zelených dluhopisů, může rovněž pomoci zvýšit povědomí finančních institucí o možnostech financování zvýšení energetické účinnosti, včetně těch, která jsou realizována prostřednictvím partnerství veřejného a soukromého sektoru. Sdružování projektů pro portfoliové financování prostřednictvím partnerství veřejného a soukromého sektoru může finančním institucím nabídnout rozsáhlejší investiční příležitosti s harmonizovanými a známými formálními požadavky na podávání zpráv, označení v rámci trhu atd. Emise cenných papírů na sekundárních trzích mohou finančním institucím zajistit větší likviditu a pomoci zvýšit povědomí o investičních příležitostech. Společný rámec pro emise zelených dluhopisů pro zelenou sekuritizaci poskytují v tomto ohledu standardy pro evropské zelené dluhopisy.

2.4.2. *Volba politických opatření ke splnění požadavku*

Členské státy mohou ke splnění tohoto požadavku použít různá opatření:

— **Podporu vzdělávání napříč finančními institucemi**: Úzká koordinace a dostupné přehledy stávajících mechanismů finanční podpory energetické účinnosti v EU představují jasnou příležitost, jak podpořit replikaci úspěšných systémů a zavádění nových finančních iniciativ v nových odvětvích a zeměpisných oblastech. V návaznosti na fórum pro investice do udržitelné energie a vnitrostátní kulaté stoly by členské státy mohly vytvořit stálé sítě pro sdílení informací mezi veřejnými orgány, finančními institucemi a odvětvím udržitelné energetiky.

— **Zřízení informačních portálů:** Členské státy by také mohly podpořit vzdělávání napříč finančními institucemi tím, že by zřídily centralizované informační portály a pro projekty financované z veřejných prostředků zavedly povinné podávání zpráv do ústředních databází, jako je platforma pro snižování rizika v oblasti energetické účinnosti.

— **Vytvoření standardizovaných procesů pro agregaci investic malého rozsahu v oblasti energetické účinnosti: Aby se zvýšilo povědomí o možnostech investování do projektů malého rozsahu v oblasti energetické účinnosti, mohou členské státy spolupracovat se soukromým sektorem na standardizaci procesů posuzování investic, smluvních podmínek a investičních struktur s cílem podpořit lepší agregaci projektů.**

— **Podporu agregace a emisí zelených dluhopisů: Členské státy mohou rovněž podporovat sdružování a standardizaci projektů v oblasti energetické účinnosti, aby podpořily poskytování zelených úvěrů, emisi zelených dluhopisů nebo zelenou sekuritizaci, a to například poskytováním technické podpory a veřejných záruk za účelem snížení nebo sdílení rizik pro projekt a/nebo dlužníka. V tomto ohledu mohou vlády členských států přijmout dobrovolný standard pro evropské zelené dluhopisy** ([25])**, který poskytuje společný rámec pro standardizaci a regulaci jejich emisí zelených dluhopisů a zároveň prokazuje, že financují legitimní projekty v oblasti energetické účinnosti, a zajišťuje investorům snížení rizika „lakování nazeleno“.**

([24]) Evropská investiční banka, 2018, Solas Sustainable Energy Fund.
([25]) Evropská komise, 2020, Standard pro evropské zelené dluhopisy.

— **Zavedení transparentního plánování a zadávání veřejných zakázek v rámci partnerství veřejného a soukromého sektoru: Aby se zvýšilo povědomí finančních institucí o možnostech účasti na partnerstvích veřejného a soukromého sektoru, mohou členské státy zveřejnit plány partnerství veřejného a soukromého sektoru v oblasti energetické účinnosti, zadávat projekty prostřednictvím otevřených výběrových řízení na veřejných platformách a zajistit, aby veřejné zakázky v rámci partnerství veřejného a soukromého sektoru byly financovatelné.**

— **Podporu finančních institucí, aby aktivně financovaly projekty v oblasti energetické účinnosti:** Členské státy by mohly zahájit kampaně na podporu finančních institucí, aby aktivně financovaly projekty v oblasti energetické účinnosti, a podepsat memoranda o porozumění s bankovními federacemi s cílem stanovit cíle a úkoly pro celé odvětví.

### 2.5. Zřizování nástrojů pro úvěrové záruky určených na investice do energetické účinnosti

*Tabulka 2-5.*

**Čl. 30 odst. 3 – čtvrtá věta**

| Č. | Odstavec článku 30 |
|---|---|
| 3 – čtvrtá věta | Členské státy vybízejí ke zřizování nástrojů pro úvěrové záruky určených na investice do energetické účinnosti. |

#### 2.5.1. *Oblast působnosti a cíle požadavku*

Finanční instituce mohou z různých důvodů váhat s nabídkou financování zavádění opatření v oblasti energetické účinnosti. Technologie energetické účinnosti mohou být pro finanční instituci neznámé, a proto mohou být vnímány jako rizikovější. Malé podniky a mikropodniky a nízkopříjmoví majitelé domů mohou být rovněž vnímáni jako rizikoví, a finanční instituce se proto mohou zdráhat poskytovat jim úvěry za přijatelnou sazbu a/nebo bez požadavků na zajištění. A konečně, finanční instituce mohou vnímat vyšší rizika spojená s produkty s delší dobou splatnosti, které jsou vyžadovány pro některá opatření v oblasti energetické účinnosti.

Úvěrové záruky jsou závazky vyplatit věřiteli určitou částku v případě nepříznivé události (např. nesplácení). Cílem úvěrových záruk je povzbudit finanční instituce, aby poskytovaly úvěry na opatření v oblasti energetické účinnosti za vhodných podmínek. Úvěrové záruky mohou být strukturovány tak, aby řešily různé typy rizik, včetně smluvních rizik, platebních rizik, rizik spojených s výkonností a regulačních rizik týkajících se úprav sazeb, změn v režimech veřejné podpory atd. Částečné úvěrové záruky jsou přísliby splácení jistiny a/nebo úroků do předem stanovené výše. Částečné úvěrové záruky mohou být poskytovány na základě první ztráty, kdy poskytovatel odškodní věřitele za určitou částku nebo procento případných ztrát, nebo na základě rovnocennosti (*pari passu*), kdy bude poskytovatel záruky posuzován na stejné úrovni jako ostatní věřitelé. Záruky za platby jsou přísliby pokrytí předem stanovených platebních závazků v projektových smlouvách (např. platby financování z pokladničních poukázek). Politické záruky kryjí věřitele před rizikem nesplácení ze strany veřejných dlužníků, jako jsou městské samosprávy nebo státem vlastněné podniky veřejné služby. Prodloužení doby splatnosti podporuje finanční instituce v poskytování financování s delší dobou splatnosti prostřednictvím záruk zaměřených na dobu ukončení úvěrů.

Záruka snižuje rizikovost projektu a/nebo dlužníka, což jim umožňuje získat soukromé úvěry za výhodnějších podmínek (např. vyšší hodnoty, nižší úrokové sazby, delší splatnost, bez požadavků na zajištění atd.). Tím, že dávají bankám a investorům důvěru, aby se zapojili do projektů v oblasti energetické účinnosti, mohou úvěrové záruky pomoci realizátorům projektů zajistit financování v dostatečné výši a s dostatečnou dobou splatnosti. Příkladem je bulharský fond pro energetickou účinnost a obnovitelné zdroje (viz rámeček 4).

**Rámeček 4. Bulharský fond pro energetickou účinnost a obnovitelné zdroje**

Fond pro energetickou účinnost a obnovitelné zdroje byl zřízen v roce 2004 na podporu trhu v oblasti energetické účinnosti v Bulharsku. Fond spravuje finanční prostředky, které Bulharsko obdrželo z Globálního fondu pro životní prostředí prostřednictvím Mezinárodní banky pro obnovu a rozvoj a od dalších dárců. Je strukturován jako soběstačný komerční subjekt a funguje jako revolvingový fond, který reinvestuje výnosy z úvěrů a záruk do nových projektů. Fond nabízí bulharským společnostem, obcím a soukromým osobám úvěry s nízkou úrokovou sazbou a úvěrové záruky na projekty v oblasti energetické účinnosti. Mechanismus úvěrové záruky poskytuje jak částečné úvěrové záruky pro jednotlivé projekty, tak portfoliové záruky pro společnosti poskytující energetické služby a portfolia v oblasti bydlení.

2.5.2. *Volba politických opatření ke splnění požadavku*

Členské státy mají různé možnosti politiky, jak splnit požadavek na zřizování nástrojů pro úvěrové záruky určených na podporu úvěrů na investice do energetické účinnosti:

— **Zřízení nástrojů pro úvěrové záruky ve stávajících nebo nových institucích**: Úvěrové záruky v oblasti energetické účinnosti by mohly být zřízeny v rámci stávajících veřejných finančních institucí, jako jsou veřejné banky nebo stávající vnitrostátní fondy. Alternativou by mohly být úvěrové záruky jako produkt nabízený novým vnitrostátním fondem pro energetickou účinnost (viz oddíl 3). Instituce bude muset být dostatečně kapitálově vybavena v závislosti na objemu investic do energetické účinnosti, které chce vyvolat.

— **Využívání složky členského státu v rámci programu InvestEU:** Při zřizování nástrojů pro úvěrové záruky mají členské státy možnost dobrovolně přispívat do fondu InvestEU a zřídit „složku členského státu“. Příspěvek členského státu bude sloužit jako záruka EU, která zaštítí úvěry, záruky nebo kapitálové investice, jež jsou v souladu s vnitrostátními prioritami v oblasti energetické účinnosti. Záruky z rozpočtu EU poskytované fondem InvestEU budou těžit z vysokého ratingu EU, který by mohl být katalyzátorem pro významné investice a mohl by být využit prostřednictvím stávajících a známých úvěrových produktů zavedených v celé EU.

— **Využívání finančních nástrojů EU v rámci sdíleného řízení v rámci politiky soudržnosti na období 2021–2027: Při zřizování nástrojů pro úvěrové záruky mají členské státy možnost využít pro oblast energetické účinnosti finanční nástroje EU v rámci sdíleného řízení (ve formě úvěrů, záruk nebo vlastního kapitálu) v rámci politiky soudržnosti na období 2021–2027. Tato možnost by členským státům umožnila využít právních možností kombinovat finanční nástroje a grantovou podporu v rámci politiky soudržnosti na období 2021–2027, a tím účinně zvýšit rozsah a pákový efekt investic do energetické účinnosti.**

— **Efektivní využívání dostupných fondů v rámci sdíleného řízení s cílem a vytvořit systém kombinující granty a finanční nástroje: V programovém období VFR 2021–2027 lze kombinovat záruční finanční nástroje a granty, pokud jsou oboje spolufinancovány z fondů EU v rámci sdíleného řízení, například z Evropského fondu pro regionální rozvoj** ([26])**. Kombinace úvěrových záruk a grantů může být účinnou pobídkou pro investice do nových nebo rizikovějších trhů či obchodních modelů.**

— **Vymezení rozsahu úvěrových záruk: Záruky mohou nabízet zlepšení úvěrových možností pro jednotlivé projekty, jako je rekonstrukce dálkových systémů vytápění nebo renovace budov s více bytovými jednotkami. Alternativně lze nabídnout úvěrové záruky pro portfolia projektů, společnosti poskytující energetické služby, systémy financování z pokladničních poukázek nebo specializované úvěrové produkty na renovaci budov s nejhorší energetickou náročností zaštítěné státem.**

— **Určení typu produktů úvěrových záruk, které budou nabízeny:** Typ(y) poskytovaných úvěrových záruk by měl(y) být určen(y) podle typu investic do energetické účinnosti, které chce členský stát podpořit v souladu se svou strategií pro dosažení cílů v oblasti energetické účinnosti pro rok 2030 a aktualizovanými vnitrostátními plány v oblasti energetiky a klimatu, a podle konkrétních rizik, kterým daný typ investic do energetické účinnosti čelí.

Poskytování úvěrových záruk může být nápomocné při plnění dalších požadavků stanovených v článku 30, včetně vývoje a poskytování úvěrových produktů v oblasti energetické účinnosti, jako jsou zelené spotřebitelské úvěry a hypotéky a systémy financování z pokladničních poukázek.

2.6. **Odborné znalosti, technická pomoc a finanční podpora poskytované na místní úrovni za účelem rekonstrukce individuálního a dálkového vytápění a chlazení**

*Tabulka 2-6.*

**Čl. 30 odst. 4 a 5**

| Č. | Odstavec článku 30 |
|---|---|
| 4 | Aniž jsou dotčeny články 107 a 108 Smlouvy o fungování EU, členské státy podporují zavedení režimů finanční podpory s cílem zvýšit využívání opatření ke zvýšení energetické účinnosti za účelem podstatné rekonstrukce individuálních a dálkových systémů vytápění a chlazení. |

([26]) Evropská investiční banka, 2021, Informační přehled: Kombinace finančních nástrojů a grantů u fondů v rámci sdíleného řízení v programovém období 2021–2027.

| | |
|---|---|
| 5 | Členské státy podporují vytváření odborných znalostí a technické pomoci na místní úrovni, v rámci možností prostřednictvím stávajících sítí a zařízení, za účelem poskytování poradenství ohledně osvědčených postupů, pokud jde o dosažení dekarbonizace místního dálkového vytápění a chlazení, jako je přístup ke specializované finanční podpoře. |

2.6.1. *Oblast působnosti a cíle požadavku*

Podle čl. 30 odst. 4 a 5 se od členských států vyžaduje, aby podporovaly zavedení režimů finanční podpory za účelem rekonstrukce individuálních a dálkových systémů vytápění a chlazení ([27]). Článek 26 přepracovaného znění směrnice o energetické účinnosti stanoví kritéria, podle nichž se systém dálkového vytápění a chlazení považuje za účinný, a načasování zpřísnění těchto kritérií až do roku 2050.

Systémy dálkového vytápění a chlazení jsou často financovány, budovány a provozovány prostřednictvím partnerství veřejného a soukromého sektoru. Vlády mohou zřídit finanční mechanismy, které přímo poskytují úvěry nebo granty na systémy dálkového vytápění a chlazení využívající obnovitelné zdroje. Vlády mohou také pomoci uvolnit soukromé financování systémů dálkového vytápění a chlazení prostřednictvím nástrojů pro sdílení rizik a silného dohledu, aby se překonaly problémy s koordinací a vytvořily financovatelné projekty. Členské státy jsou rovněž povinny podporovat vytváření odborných znalostí a technické pomoci na místní úrovni, tak aby bylo možné dosáhnout dekarbonizace dálkového vytápění a chlazení. Opatření k uvolnění financí jsou často plánována odděleně od opatření k řešení regulačních a technických problémů při energeticky úsporných rekonstrukcích. Spíše než kvůli nedostatku kapitálu však finance na rekonstrukci individuálního a dálkového vytápění a chlazení často chybějí v důsledku ne zcela příznivého prostředí. Kromě regulačních překážek se projekty a programy renovací mohou potýkat s omezeními týkajícími se lidských zdrojů, včetně nedostatku odborných znalostí na místní úrovni, pokud jde o energetické audity a technologie v oblasti energetické účinnosti; studií proveditelnosti; plánování a řízení projektu; právních, finančních a transakčních otázek atd.

Veřejná technická pomoc může mít zásadní význam pro stimulaci poptávky po energetické účinnosti, zajištění dostatku financovatelných projektů a vytvoření základny odborných znalostí na místní úrovni pro účely rekonstrukce individuálních a dálkových systémů vytápění a chlazení. K mobilizaci investic do energetické účinnosti veřejných infrastruktur a veřejných i soukromých budov přispěly různé nástroje EU, včetně programu evropské energetické pomoci na místní úrovni (ELENA), evropského nástroje pro města a pomoci při rozvoji projektů v rámci programu Horizont 2020. V souladu s čl. 30 odst. 2 by členské státy měly spolupracovat s Komisí na replikaci těchto modelů podpory vývoje projektů na celostátní, regionální a místní úrovni. Jednotná kontaktní místa jsou rovněž účinnou možností, jak vedle technické pomoci využít financování, aby se komplexně řešily překážky bránící energeticky úsporné modernizaci, včetně systémů dálkového vytápění a chlazení.

2.6.2. *Volba politických opatření ke splnění požadavku*

Členské státy se mohou rozhodnout splnit požadavky na zavedení režimů finanční podpory a vytváření odborných znalostí a technické pomoci na místní úrovni za účelem rekonstrukce individuálních a dálkových systémů vytápění a chlazení prostřednictvím řady opatření:

— **Zavedení specializovaných režimů financování nebo posílení stávajících režimů**: Vlády mohou v rámci stávajících fondů a programů zřídit finanční mechanismy, které přímo poskytují úvěry nebo granty na zelené systémy dálkového vytápění a chlazení. Jak je pojednáno v oddíle 2.5, k uvolnění soukromých financí lze využít i nástrojů pro úvěrové záruky. Režimy financování by mohly být zaměřeny na provozovatele soustav a/nebo společnosti poskytující energetické služby provádějící opatření v oblasti energetické účinnosti.

— **Poskytování technické pomoci a nástrojů na podporu vývoje projektů**: Tyto nástroje mohou pomoci vytvořit dostatek financovatelných projektů a odborných znalostí na místní úrovni potřebných pro programy rekonstrukce individuálních a dálkových systémů vytápění a chlazení. Členské státy by měly ve spolupráci s Komisí vytvářet nástroje na podporu vývoje projektů na celostátní, regionální a místní úrovni.

([27]) Článek 30 uvádí, že tímto požadavkem nejsou dotčeny články 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) o státní podpoře. Oddíl 4.10 o podpoře na dálkové vytápění a chlazení Pokynů pro státní podporu v oblasti klimatu, životního prostředí a energetiky na rok 2022 upřesňuje použitelná pravidla státní podpory pro veřejnou finanční podporu na modernizaci systémů dálkového vytápění a chlazení.

— **Zřízení jednotných kontaktních míst pro rekonstrukci systémů vytápění a chlazení:** V rámci veřejných agentur, podniků veřejné služby, retailových bank, spotřebitelských organizací atd. mohou být zřízena jednotná kontaktní místa, která budou poskytovat technickou pomoc a financování a vytvářet místní základnu dovedností pro rekonstrukci individuálních a dálkových systémů vytápění a chlazení.

## 3. VNITROSTÁTNÍ FONDY PRO ENERGETICKOU ÚČINNOST

*Tabulka 3-1.*

**Čl. 30 odst. 11, 12, 13, 14, 15**

| Č. | Odstavec článku 30 |
|---|---|
| 11 | Členské státy mohou zřídit vnitrostátní fond pro energetickou účinnost. Účelem tohoto fondu je provádění opatření týkajících se energetické účinnosti na podporu členských států při plnění jejich vnitrostátních příspěvků v oblasti energetické účinnosti a jejich orientačních trajektorií uvedených v čl. 4 odst. 2. Vnitrostátní fond pro energetickou účinnost může být zřízen jako účelový fond v rámci již existujícího vnitrostátního nástroje na podporu kapitálových investic. Vnitrostátní fond pro energetickou účinnost může být financován z příjmů z dražeb povolenek podle systému EU ETS v odvětví stavebnictví a dopravy. |
| 12 | Pokud členské státy zřídí vnitrostátní fondy pro energetickou účinnost uvedené v odstavci 11 tohoto článku, zřídí finanční nástroje, včetně veřejných záruk, s cílem zvýšit využívání soukromých investic do energetické účinnosti a úvěrových produktů v oblasti energetické účinnosti a inovativních systémů uvedených v odstavci 3 tohoto článku. Podle čl. 8 odst. 3 a článku 24 vnitrostátní fond pro energetickou účinnost podpoří provádění opatření přednostně u osob postižených energetickou chudobou, zranitelných zákazníků, osob v nízkopříjmových domácnostech a případně osob žijících v sociálním bydlení. Tato podpora zahrnuje financování opatření v oblasti energetické účinnosti pro malé a střední podniky s cílem mobilizovat a aktivovat soukromé financování malých a středních podniků. |
| 13 | Členské státy mohou umožnit, aby veřejné subjekty plnily povinnosti stanovené v čl. 6 odst. 1 prostřednictvím každoročních příspěvků do vnitrostátního fondu pro energetickou účinnost odpovídajících výši investic vyžadovaných ke splnění těchto povinností. |
| 14 | Členské státy mohou stanovit, že povinné strany mohou plnit své povinnosti uvedené v čl. 8 odst. 1 a 4 tím, že každý rok přispějí do vnitrostátního fondu pro energetickou účinnost částkou rovnající se investicím vyžadovaným ke splnění těchto povinností. |
| 15 | Členské státy mohou při vytváření inovativních finančních mechanismů pro zvýšení energetické účinnosti využívat příjmů z ročních emisních přídělů podle rozhodnutí č. 406/2009/ES. |

### 3.1. Oblast působnosti a cíle

Podle čl. 30 odst. 11 mohou členské státy zřídit vnitrostátní fond pro energetickou účinnost na podporu provádění opatření týkajících se energetické účinnosti a na plnění svého vnitrostátního příspěvku k cílům EU v oblasti energetické účinnosti pro rok 2030. Alternativně se členské státy mohou rozhodnout přizpůsobit stávající vnitrostátní fondy pro energetickou účinnost revidovaným ustanovením článku 30. V porovnání s požadavky směrnice o energetické účinnosti z roku 2012 (ve znění z roku 2018) přepracované znění směrnice o energetické účinnosti stanoví, že vnitrostátní fond pro energetickou účinnost by měl podporovat ustanovení čl. 8 odst. 3 o zavádění systémů povinného zvyšování energetické

účinnosti a článku 24 o posílení postavení a ochraně zranitelných zákazníků a zmírnění energetické chudoby. Vnitrostátní fondy pro energetickou účinnost by navíc měly upřednostňovat podporu zranitelných zákazníků, osob postižených energetickou chudobou a osob žijících v sociálním bydlení a rozšířit financování opatření v oblasti energetické účinnosti v malých a středních podnicích. Veřejná finanční podpora z vnitrostátních fondů pro energetickou účinnost by měla být případně koncipována v souladu s pravidly pro státní podporu na zvyšování energetické účinnosti ([28]).

### 3.2. **Volba politických opatření**

Členské státy mají při zřizování nebo slaďování vnitrostátních fondů pro energetickou účinnost různé možnosti:

— **Zavedení ujednání v oblasti institucionální správy:** Vnitrostátní fondy pro energetickou účinnost mohou být zřízeny jako účelový fond v rámci již existujícího vnitrostátního nástroje na podporu kapitálových investic. V ujednáních v oblasti správy by mělo být stanoveno, že účelem fondu je provádět opatření v oblasti energetické účinnosti na podporu vnitrostátních cílů v oblasti energetické účinnosti, a měla by být vymezena odpovědnost.

— **Určení kapitálové vybavenosti fondu:** Vnitrostátní fond pro energetickou účinnost může být kapitálově vybaven z veřejného rozpočtu, z programů financování EU nebo z příjmů z dražeb povolenek z obchodování s emisemi v rámci systému EU pro obchodování s emisemi. Při vytváření a určování kapitálové vybavenosti vnitrostátních fondů pro energetickou účinnost by členské státy EU měly zejména zvážit doplňkovost a synergie se stávajícími rozpočtovými zdroji, které jsou na podporu energetické účinnosti k dispozici v rámci programů politiky soudržnosti na období 2021–2027 (Evropský fond pro regionální rozvoj a Fond soudržnosti). V oddíle 3.3 je podrobně popsáno, jak mohou být vnitrostátní fondy pro energetickou účinnost kapitálově vybaveny prostřednictvím příspěvků stran namísto jejich povinností podle čl. 6 odst. 1 a čl. 8 odst. 1 a 4 přepracovaného znění směrnice o energetické účinnosti. Revolvingové fondy mohou také vytvářet příjmy prostřednictvím svých investic a zajistit jejich trvalost.

— **Vymezení cílů fondu, ukazatelů výkonnosti a požadavků na podávání zpráv: Vlády by měly stanovit cíle a ukazatele výkonnosti týkající se celkových úspor energie, typů podporovaných projektů a technologií a objemu mobilizovaných soukromých finančních prostředků. Cíle a ukazatele výkonnosti by měly být rovněž zahrnuty do podpory malých a středních podniků, zranitelných zákazníků, osob postižených energetickou chudobou a případně osob žijících v sociálním bydlení. Měly by být zavedeny transparentní systémy podávání zpráv, které umožní průběžné sledování a hodnocení výkonnosti fondu v porovnání s těmito cíli.**

— **Konkretizace finančních nástrojů, které může fond použít:** Vnitrostátní fond pro energetickou účinnost může využívat několik finančních nástrojů, o nichž bylo pojednáno dříve, včetně veřejných úvěrů, systémů financování z daní a úvěrových záruk u soukromých zelených spotřebitelských úvěrů, zelených hypoték, systémů financování z pokladničních poukázek a zelených dluhopisů.

### 3.3. **Plnění povinností stanovených v jiných článcích prostřednictvím příspěvků do vnitrostátních fondů pro energetickou účinnost**

V následujících článcích přepracovaného znění směrnice o energetické účinnosti jsou podrobně popsány možnosti, jak mohou členské státy plnit své povinnosti prostřednictvím příspěvků do vnitrostátního fondu pro energetickou účinnost:

— Ustanovení čl. 4 odst. 2 vyžaduje, aby každý členský stát stanovil orientační vnitrostátní příspěvek v oblasti energetické účinnosti, aby bylo společně dosaženo cíle Unie snížit spotřebu energie alespoň o 11,7 % v roce 2030 ve srovnání s referenčním scénářem. Ustanovení čl. 4 odst. 6 stanoví, že pokud členské státy nedosáhnou dostatečného pokroku při plnění svých příspěvků, musí zajistit, aby byla do jednoho roku provedena dodatečná opatření. Jedním z možných opatření je dobrovolný příspěvek do vnitrostátního fondu pro energetickou účinnost nebo do jiného finančního nástroje určeného pro energetickou účinnost.

([28]) Pokud jde o podporu investic do energetické účinnosti, jsou příslušnými ustanoveními o státní podpoře články 38, 38a (podpora vlastníkům a nájemcům budov), 38b (podpora společností poskytujících energetické služby) a 39 (podpora poskytovaná prostřednictvím finančních zprostředkovatelů) obecného nařízení o blokových výjimkách pro státní podporu a oddíl 4.1 (Podpora na snižování a pohlcování emisí skleníkových plynů, včetně podpory obnovitelných energií a energetické účinnosti), 4.2 (Podpora na zlepšení energetické náročnosti a environmentální výkonnosti budov) a 4.10 (Podpora na dálkové vytápění a chlazení) Pokynů pro státní podporu v oblasti klimatu, životního prostředí a energetiky.

— Ustanovení čl. 6 odst. 1 vyžaduje, aby členské státy zajistily, aby byla každoročně renovována 3 % celkové podlahové plochy vytápěných nebo chlazených budov ve vlastnictví veřejných subjektů s cílem transformovat je alespoň na budovy s téměř nulovou spotřebou energie nebo na budovy s nulovými emisemi ([29]). V tomto ohledu čl. 30 odst. 13 stanoví, že členské státy mohou umožnit, aby veřejné subjekty plnily povinnosti stanovené v čl. 6 odst. 1 prostřednictvím každoročních příspěvků do vnitrostátního fondu pro energetickou účinnost ve výši investic vyžadovaných ke splnění těchto povinností.

— Ustanovení čl. 8 odst. 1 vyžaduje, aby členské státy dosáhly kumulativních úspor v konečném využití energie, které odpovídají alespoň 1,3 % roční konečné spotřeby energie v období 2024–2025, 1,5 % roční konečné spotřeby energie v období 2026–2027 a 1,9 % roční konečné spotřeby energie v období 2028–2030. Ustanovení čl. 8 odst. 4 vyžaduje, aby členské státy ve svých vnitrostátních zprávách o pokroku v oblasti energetiky a klimatu poskytly informace o ukazatelích použitých pro výpočet úspor energie s ohledem na čl. 8 odst. 1. V tomto ohledu čl. 30 odst. 14 stanoví, že členské státy mohou stanovit, že povinné strany mohou plnit své povinnosti uvedené v čl. 8 odst. 1 a 4 tím, že každý rok přispějí do vnitrostátního fondu pro energetickou účinnost částkou rovnající se investicím vyžadovaným ke splnění těchto povinností. Za tímto účelem a podle čl. 8 odst. 2 členské státy zajistí, aby byly úspory energie vyplývající z opatření financovaných z vnitrostátního fondu pro energetickou účinnost za účelem splnění povinností podle čl. 8 odst. 1 vypočteny v souladu s přílohou V směrnice o energetické účinnosti.

— Ustanovení čl. 9 odst. 1 umožňuje členským státům plnit své povinnosti podle čl. 8 odst. 1 prostřednictvím systému povinného zvyšování energetické účinnosti. V takovém případě mohou členské státy rozhodnout, že povinné strany v rámci systému povinného zvyšování energetické účinnosti splní své povinnosti zcela či zčásti formou příspěvku do vnitrostátního fondu pro energetickou účinnost.

Pokud členské státy nesplní své povinnosti v určitém roce, mají možnost každoročně přispívat do vnitrostátního fondu pro energetickou účinnost. Členské státy, které se rozhodnou pro tuto možnost, budou i tak muset splnit povinnosti stanovené v čl. 4 odst. 2, čl. 6 odst. 1 a čl. 8 odst. 1 a 4 v pozdější fázi. Účelem je umožnit členským státům vyrovnat – prostřednictvím dočasného opatření v podobě finančního příspěvku do vnitrostátního fondu pro energetickou účinnost – mezeru v jejich každoročních vnitrostátních povinnostech a zároveň zajistit dosažení jejich vnitrostátního příspěvku k cílům v oblasti energetické účinnosti pro rok 2030 a to, že stávající mezera v povinnostech podle článku 8 a článku 6 bude v následujících letech vyřešena pomocí financování vyhrazeného pro uvedený účel ve vnitrostátním fondu pro energetickou účinnost. .

Ve všech případech se každoroční finanční příspěvky musí rovnat investicím vyžadovaným ke splnění příslušných povinností a orientační trajektorie. Pokud se členské státy rozhodnou pro jednu z těchto možností, určí druh opatření v oblasti energetické účinnosti, která mají být financována z vnitrostátního fondu pro energetickou účinnost, aby splnily povinnosti stanovené v čl. 4 odst. 6, čl. 6 odst. 1, čl. 8 odst. 1 a 4 a čl. 9 odst. 1, a vypočítají objem úspor energie, které přinesou. Pro výpočet úspor energie použijí členské státy společné metody a zásady uvedené v příloze V směrnice o energetické účinnosti.

Členské státy poté vypočítají investiční náklady na splnění své povinnosti určit výši požadovaného příspěvku do vnitrostátního fondu pro energetickou účinnost. Údaje použité pro tyto výpočty by měly být spojeny s historickou výkonností vnitrostátního fondu pro energetickou účinnost (pokud již existuje) nebo s finančními nástroji koncipovanými na podporu renovace veřejných budov nebo jiných veřejných režimů v oblasti energetické účinnosti. V rámci oznámení metodiky podle přílohy V členské státy při využití možnosti uvedené v čl. 30 odst. 14 a čl. 4 odst. 6 popíší přístup použitý k odhadu investičních nákladů, včetně metodiky a údajů. Výpočet by měl podléhat nezávislému hodnocení *ex-ante* a *ex-post*. Komise bude sledovat používané metody prostřednictvím pravidelné spolupráce s členskými státy.

([29]) V souladu s článkem 9 směrnice 2010/31/EU o energetické náročnosti budov.

## 4. POŽADAVKY NA PODÁVÁNÍ ZPRÁV

*Tabulka 4-1.*

**Čl. 30 odst. 17 a 18**

| Č. | Odstavec článku 30 |
|---|---|
| 17 | Členské státy oznámí Komisi do 15. března 2025 a poté každé dva roky v rámci svých integrovaných vnitrostátních zpráv o pokroku v oblasti energetiky a klimatu předložených podle článku 17 a v souladu s článkem 21 nařízení (EU) 2018/1999 ([30]) tyto údaje:<br>a) objem veřejných investic do energetické účinnosti a průměrný pákový efekt dosažený prostřednictvím veřejného financování na podporu opatření v oblasti energetické účinnosti;<br>b) objem úvěrových produktů v oblasti energetické účinnosti s rozlišením mezi různými produkty;<br>c) v příslušných případech vnitrostátní programy financování zavedené za účelem zvýšení energetické účinnosti a zavedení osvědčených postupů a inovativní systémy financování energetické účinnosti.<br>Pro usnadnění přípravy zprávy uvedené v prvním pododstavci tohoto odstavce začlení Komise požadavky stanovené v uvedeném pododstavci do společné šablony stanovené v prováděcích aktech přijatých podle čl. 17 odst. 4 nařízení (EU) 2018/1999. |
| 18 | Za účelem splnění povinnosti uvedené v odst. 17 písm. b), a aniž jsou dotčena dodatečná vnitrostátní opatření, členské státy zohlední stávající povinnosti finančních institucí týkající se zveřejňování informací, včetně:<br>a) pravidel pro zveřejňování informací pro úvěrové instituce podle nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2021/2178 ([31]);<br>b) požadavků na zveřejňování informací o rizicích ESG pro úvěrové instituce v souladu s článkem 449a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ([32]).<br>Pro usnadnění sběru a agregace údajů o objemu úvěrového produktu v oblasti energetické účinnosti pro účely splnění povinnosti uvedené v odst. 17 písm. b) poskytne Komise do 15. března 2024 členským státům pokyny týkající se ujednání ohledně přístupu, sběru a agregace údajů o objemu úvěrových produktů v oblasti energetické účinnosti na vnitrostátní úrovni. |

### 4.1. Oblast působnosti a cíle

Ustanovení čl. 30 odst. 17 vyžaduje, aby členské státy každé dva roky podávaly zprávy o pokroku při provádění článku 30 v rámci integrovaných vnitrostátních zpráv o pokroku v oblasti energetiky a klimatu. Členské státy jsou zejména povinny oznamovat údaje o objemu veřejných investic do energetické účinnosti, průměrném pákovém efektu a objemu trhu s úvěrovými produkty v oblasti energetické účinnosti.

([30]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ze dne 11. prosince 2018 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU a 2013/30/EU, směrnice Rady 2009/119/ES a (EU) 2015/652 a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013.

([31]) Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2021/2178 ze dne 6. července 2021, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 upřesněním obsahu a struktury informací, které mají zveřejňovat podniky podle článků 19a nebo 29a směrnice 2013/34/EU v souvislosti s environmentálně udržitelnými hospodářskými činnostmi, a upřesněním metodiky za účelem plnění této povinnosti zveřejňování informací (Úř. věst. L 443, 10.12.2021, s. 9).

([32]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 1).

Od členských států se již vyžaduje, aby ve svých integrovaných vnitrostátních zprávách o pokroku v oblasti energetiky a klimatu oznamovaly politiky a opatření, jež podporují plnění cílů, úkolů a příspěvků stanovených ve vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu. Tato oznamovací povinnost zahrnuje vnitrostátní programy financování zavedené za účelem zvýšeni energetické účinnosti a zavedení osvědčených postupů a inovativní systémy financování energetické účinnosti. Členské státy budou tento systém využívat k oznamování všech relevantních informací, aby splnily oznamovací povinnost podle článku 30 přepracovaného znění směrnice o energetické účinnosti. Mezi ně budou patřit opatření, která poskytují veřejné financování cílů v oblasti energetické účinnosti. Měla by být rovněž uvedena politika a opatření zaměřená na podporu soukromého financování energetické účinnosti, například prostřednictvím technické pomoci, pomoci při vývoji projektů nebo opatření umožňujících soukromě financované inovativní systémy financování (např. financování z pokladničních poukázek).

Pro oznamování agregovaného objemu veřejných investic a průměrných pákových efektů by členské státy měly využívat a agregovat informace, které jsou již požadovány ve stávajících vnitrostátních zprávách o pokroku v oblasti energetiky a klimatu, aby bylo možné měřit objem veřejných investic a průměrný pákový efekt dosažený prostřednictvím veřejného financování na podporu opatření v oblasti energetické účinnosti.

V rámci aktualizace pokynů pro podávání vnitrostátních zpráv o pokroku v oblasti energetiky a klimatu poskytne Komise k oznamovacím povinnostem pro výše uvedené písmeno b) týkajícím se objemu úvěrových produktů v oblasti energetické účinnosti další pokyny.

Pro oznamování celkového objemu úvěrových produktů v oblasti energetické účinnosti budou muset členské státy využít synergií a vyhnout se duplicitě s požadavky na údaje zveřejňované finančními institucemi podle nařízení o zveřejňování informací o udržitelném financování, taxonomie EU ([33]) a s požadavky na zpřístupňování informací o environmentálních, sociálních a správních rizicích pro úvěrové instituce v souladu s nařízením (EU) č. 575/2013 o kapitálových požadavcích ([34]). Tento systém klasifikace a zveřejňování finančních informací mohou členské státy použít ke splnění prvků požadavků na podávání zpráv stanovených v článku 30. V roce 2024 budou muset velké finanční instituce, jejichž cenné papíry jsou kotovány na regulovaném trhu EU, zveřejňovat informace o činnostech souvisejících s klimatickými cíli v souladu s taxonomií. Od ledna 2026 budou muset všechny úvěrové instituce v EU také podávat zprávy o souladu svého obchodního portfolia s taxonomií.

Rámec taxonomie zahrnuje několik hospodářských činností, které jsou relevantní pro cíle přepracovaného znění směrnice o energetické účinnosti (např. jednotlivá opatření v oblasti renovace budov spočívající v instalaci, údržbě nebo opravě energeticky účinných zařízení a integrovaná renovace stávajících budov). Pro výpočet celkového objemu úvěrových produktů v oblasti energetické účinnosti budou muset členské státy agregovat oznámené úvěry, které byly společnostmi označeny úvěry jako v souladu s těmi hospodářskými činnostmi, které jsou relevantní pro cíle přepracovaného znění směrnice o energetické účinnosti, a přičíst je k objemu veřejných úvěrových produktů v oblasti energetické účinnosti. Členské státy budou muset stanovit, které domácí subjekty dohlížející na plnění stávajících povinností zveřejňování budou toto oznamování podporovat tím, že poskytnou přístup k údajům zveřejňovaným finančními institucemi (regulační orgán pro bankovnictví atd.).

Vedle souladu s taxonomií budou muset členské státy do svých oznámení zahrnout také odhad objemu úvěrových produktů v oblasti energetické účinnosti, které v souladu s taxonomií nejsou, přesto však vedou k vyšší energetické účinnosti.

---

([33]) Nařízení (EU) 2019/2088 o zveřejňování informací souvisejících s udržitelností v odvětví finančních služeb vytváří komplexní rámec pro podávání zpráv o finančních produktech a finančních subjektech. Požadavky nařízení o zveřejňování informací o udržitelném financování jsou propojeny s požadavky taxonomie EU tím, že do definice „udržitelných investic“ v nařízení o zveřejňování informací o udržitelném financování zahrnují „environmentálně udržitelné hospodářské činnosti“ ve smyslu nařízení o taxonomii. Taxonomie EU a nařízení o zveřejňování informací o udržitelném financování společně určují obsah, metodiku a strukturu informací, které mají finanční a nefinanční podniky zveřejňovat, pokud jde o podíl environmentálně udržitelných hospodářských činností na jejich podnikání, investicích nebo úvěrových aktivitách.

([34]) Zejména zveřejňování údajů a podávání zpráv by mělo využívat synergií a vyhýbat se duplicitě s požadavky na úvěrové instituce podle článku 449a nařízení (EU) č. 575/2013 (nařízení o kapitálových požadavcích), kdy se údaje zpřístupňují podle prováděcích technických norem – prováděcího nařízení Komise (EU) 2022/2453 ze dne 30. listopadu 2022, kterým se mění prováděcí technické normy stanovené prováděcím nařízením (EU) 2021/637, pokud jde o zpřístupňování informací o environmentálních, sociálních a správních rizicích.